

O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi Vazirligi

Navoiy davlat pedagogika instituti

«Fizika-matematika» fakulteti

«Umumiy fizika» kafedrası

Kamolov I.R, Bekbulatova A.

UMUMIY ASTRONOMIYA dan

Testlar to'plami

NAVUIY – 2006 y

Ushbu «Umumiy astronomiya»dan testlar to'plami (uslubiy qo'llanma) Oliy pedagogik ta'limning «Fizika-astronomiya» va «Matematika-informatika» yo'nalishi talabalari uchun mo'ljallangan bo'lib, mazkur yo'nalishlarning o'quv dasturlari asosidagi mavzular bo'yicha tuzilgan. Uslubiy qo'llanmada 500ta test kiritilgan bo'lib, test javoblari jadvalda keltirilgan.

Tuzuvchilar:

**Kamolov I.R.
Bekbulatova A.**

Taqrizchilar:

**dots. S.J.Bozorova
f-m.f.n. A.A.Axmedov**

Ushbu uslubiy qo'llanma Navoiy davlat pedagogika instituti ilmiy-uslubiy kengashining «_____» yanvar 2006 yil №_____ ko'rib chiqilib, ma'qullandi.

NAVoiy – 2006 yil

SO'Z BOSHI

Hozirgi paytda ko'pchilik rivojlangan mamlakatlarda bo'lgani kabi, bizning Respublikamizda ham talabalar bilimi test asosida baholanmoqda. Test sinovining an'anaviy sinov va imtihonlardan bir qator avfzalliklari mavjud. Xususan, an'anaviy usulda talabaga faqat bir necha mavzuga oid tasodifiy savollar beriladi, testda esa mazkur fanga oid barcha ma'lumotlarni to'liq qamrab olgan savollar majmuasi asosida hamma talabalar bir xil sharoitda sinovdan o'tkaziladiki, natijada baholashning haqqoniyligi ta'minlanadi.

Har bir fanning o'ziga xos tomonlarini e'tiborga olib, uslubiy jihatdan mukammal tuzilgan test yordamida talabalarning faqat biliminigina emas, balki ularning ijodiy fikrlash, ilmiy dunyoqarashi va bilish qobiliyatlari haqida ham axborotlar olish mumkin.

Test nazorati, ayniqsa o'z-o'zini nazorat vositasi sifatida ham alohida e'tiborli bo'lib, talabalar mustaqil ta'limini nazorat qilishning yana bir vositasidir.

ASTRONOMIYA DAN TESTLAR

1. Oyning diametri necha km.?
A) 3000
B) 3376
V) 3476
S) 3371
D) 3471
2. Neptun planetasining tabiiy yo'ldoshlari soni nechta?
A) 2
B) 4
V) 6
S) 8
D) 10
3. Quyosh sistemasidagi qaysi planetaning orbital tezligi eng katta?
A) Merkuriy
B) Venera
V) Mars
S) Yer
D) Yupiter
4. Qaysi tabiiy yo'ldoshning o'lchami eng katta?
A) Fobos
B) Oy
V) Titan
S) Io
D) Larissa
5. Yupiter planetasining tabiiy yo'ldoshlari soni nechta?
A) 4
B) 8
V) 16
S) 32
D) 30
6. Quyosh sistemasidagi qaysi planetaning zichligi eng kichik?
A) Yer
B) Mars
V) Yupiter
S) Saturn
D) Uran
7. Osmon sferasi nechta yulduz turkumiga bo'lingan?
A) 12
B) 70
V) 88
S) 86
D) 24
8. Osmon sferasi nechta zodiak yulduz turkumiga bo'lingan?

- A) 80
 B) 88
 V) 72
 S) 12
 D) 24
9. Bir parsek necha yorug'lik yiliga teng?
 A) 2,28
 B) 3,28
 V) 2,16
 S) 3,16
 D) 3,26
10. Bir parsek necha astronomik uzunlik birligiga teng?
 A) 206265
 B) 206205
 V) 265206
 S) 300000
 D) 299000
11. Yer palanetasining ekvatorial radiusi necha km.?
 A) 6371
 B) 6378
 V) 6357
 S) 6400
 D) 6410
12. Yer planetasi ekvatorial aylanasi uzunligi necha km.?
 A) 40000
 B) 40070
 V) 40075
 S) 40010
 D) 20
13. Yer massasi necha kg.?
 A) $6,1 \cdot 10^{24}$
 B) $6,3 \cdot 10^{24}$
 V) $6,28 \cdot 10^{24}$
 S) $5,98 \cdot 10^{24}$
 D) $5,90 \cdot 10^{24}$
14. Yer planetasi orbitasining uzunligi qancha?
 A) 2mlrd km
 B) 3 mlrd km
 V) 4 mlrd km
 S) 1,5 mlrd km
 D) 1 mlrd km
15. Yer yadrosining qalinligi necha km.?
 A) 3371
 B) 3471
 V) 3571

S) 3271

D) 3300

16. Yerning atmosferasi temperatura taqsimlanishiga qarab necha qatlamga bo'linadi?

A) 2

B) 3

V) 4

S) 5

D) 6

17. Atmosferada nechta o'tish qatlami bor?

A) 2

B) 3

V) 4

S) 5

D) 5

18. Yer atmosferasida azotning massa ulushi qancha?

A) 78,5

B) 79,5

V) 74,5

S) 75,5

D) 76,5

19. Yer atmosferasida azotning hajmiy ulushi qancha?

A) 76

B) 77

V) 78

S) 79

D) 80

20. Astronomiya fani nimani o'rganadi?

A) osmon jismlari va ular sistemalarining tuzilishi, kelib chiqishi, harakati va rivojlanishini

B) osmon jismlarining harakatini

V) osmon jismlarining kelib chiqishini

S) osmon jismlarining rivojlanishini

D) osmon jismlarining tezligini

21. Eng katta radioteleskopning diametri qancha?

A) 500m

B) 400m

V) 600m

S) 300m

D) 200m

22. Oddiy ko'z bilan nechanchi yulduz kattaligiga ega bo'lgan yulduzlarni ko'rish mumkin?

A) 4

B) 5

V) 6

- S) 7
D) 8
23. Birinchi sun'iy yo'ldosh qachon uchirildi?
A) 1957-y
B) 1958-y
V) 1959-y
S) 1960-y
D) 1961-y
24. Yorug' kometalar dumining uzunligi qancha bo'ladi?
A) 150 mln km
B) 160 mln km
V) 180 mln km
S) 170 mln km
D) 200 mln km
25. Eng katta meteorit krateri qayerda joylashgan?
A) AKSH
B) Estoniya
V) Kanada
S) Rossiya
D) Kozogiston
26. Oyning orbital tezligi necha km/s/?
A) 1
B) 2
V) 3
S) 4
D) 5
27. Oydagi tog'larning balandligi necha km.gacha yetadi?
A) 6
B) 7
V) 8
S) 9
D) 10
28. Siderik oyning davomiyligi qancha (sutka)?
A) 27,5
B) 29,5
V) 27,3
S) 29,3
D) 29
29. Teleskopning vazifasi nima?
A) Yorug'lik nurini yig'ish
B) Yorug'lik nurini yig'ib, tasvir hosil qilish
V) Yorug'lik nurini yig'ib, osmon jismi o'rinma burchagini kattalashtirish.
S) Yorug'lik nurini sindirish
D) yorug'lik nurini qaytarish
30. Eng katta refraktor teleskop obyektivi diametri necha sm.?

- A) 100
 - B) 101
 - V) 102
 - S) 103
 - D) 105
31. Eng katta reflektor teleskop obyektivining diametri qancha?
- A) 4m
 - B) 5m
 - V) 6m
 - S) 7m
 - D) 8m
32. Ekliptika deb nimaga aytiladi?
- A) Oy hosil qilgan katta aylanaga
 - B) Yer hosil qilgan katta aylanaga
 - V) Quyosh hosil qilgan katta aylanaga
 - S) Yulduz hosil qilgan aylanaga
 - D) Quyoshning yuqori nuqtasiga
33. 21-yulduz kattaligidagi yulduzlar soni qancha?
- A) 1 mlrd
 - B) 2 mlrd
 - V) 3 mlrd
 - S) 4 mlrd
 - D) 5 mlrd
34. Yerning o'rtacha orbital tezligi necha km/s/?
- A) 28,76
 - B) 29,76
 - V) 28,78
 - S) 29,78
 - D) 29,7
35. Yer planetasining qutb radiusi necha km.?
- A) 6356
 - B) 6357
 - V) 6358
 - S) 6359
 - D) 6360
36. Yer sirti va atmosferasi Quyoshdan kelayotgan yorug'lik nurlanishining necha %ni yutadi?
- A) 45
 - B) 55
 - V) 65
 - S) 75
 - D) 85
37. Yer sirti va atmosferasi Quyoshdan kelayotgan yorug'lik nurlanishining necha %ni qaytaradi?
- A) 45

B) 55

V) 65

S) 75

D) 85

38. Atmosferaning ekzosfera qatlami yer sirtidan necha km. balandlikda?

A) 700-800

B) 700-900

V) 800-900

S) 800-1000

D) 900-1000

39. Koinotda vodorod elementining massa ulushi necha %.?

A) 50

B) 60

V) 70

S) 80

D) 40

40. O'zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi Astronomiya instituti qachon qayta tashkil etilgan?

A) 1964 yil

B) 1965 yil

V) 1966 yil

S) 1967 yil

D) 1968 yil

41. O'zbekiston Observatoriyasida birinchi astronomik kuzatishlar nechanchi yildan boshlandi?

A) 1860

B) 1863

V) 1971

S) 1873

D) 1890

42. O'rta Osiyoda yagona Xalqaro kenglik stansiyasi Respublikamizning qaysi tumanida joylashgan?

A) Navoiy

B) To'raqo'rg'on

V) Kamashi

S) Kitob

D) Buxoro

43. O'zbekiston hududida joylashgan Xalqaro kenglik stansiyasi nechanchi yilda o'z ishini boshlagan?

A) 1917

B) 1918

V) 1919

S) 1920

D) 1921

44. O'rta Osiyodagi Xalqaro kenglik stansiyasi oldin qaysi Sobiq Ittifoq Respublikasi hududida joylashgan?
- A) Qozog'iston
 - B) Tojikiston
 - V) Qirg'iziston
 - S) Turkmaniston
 - D) O'zbekiston
45. O'zbekistonda yagona Quyosh soati Respublikamizning qaysi shahrida joylashgan?
- A) Toshkent
 - B) Chirchiq
 - V) Navoiy
 - S) Zarafshon
 - D) Angren
46. Ellipsning har bir nuqtasidan fokuslar deyiladigan ikki nuqtasigacha bo'lgan masofalar yig'indisi nima deb aytiladi?
- A) Ellipsning yarim o'qi
 - B) Ellipsning katta yarim o'qi
 - V) Ellipsning o'qi
 - S) Ellipsning katta o'qi
 - D) Ellipsning eksentrisiteti
47. Ellipsning eksentrisiteti deb nimaga aytiladi?
- A) Ellips markazidan fokusgacha bo'lgan masofaning katta yarim o'qqa nisbatiga
 - B) Ellips markazidan fokusgacha bo'lgan masofaning katta yarim o'qqa ko'paytmasiga
 - V) Ellips markazidan perigeliy nuqttagacha bo'lgan masofaga
 - S) Ellips markazidan afeliy nuqttagacha bo'lgan masofaga
 - D) To'g'ri javob yo'q
48. Yer planetasining eksentrisiteti nechaga teng?
- A) 17
 - B) 0,17
 - V) 0,017
 - S) 0,0017
 - D) 17
49. 1 parsek masofa deganda nimani tushunasiz?
- A) Yillik paralaksi 1 gradusga teng bo'lgan yulduzgacha bo'lgan masofa
 - B) Yillik paralaksi 1 minutga teng bo'lgan yulduzgacha bo'lgan masofa
 - V) Yillik paralaksi 1 sekundga teng bo'lgan yulduzgacha bo'lgan masofa
 - S) Oygacha bo'lgan masofa
 - D) Quyoshgacha bo'lgan masofa.
50. Metagalaktikaning radiusi qancha?
- A) 3000 Mpk
 - B) 3500 Mpk
 - V) 4000 Mpk
 - S) 5000 Mpk

- D) 4500 Mpk
51. Koinotdagi umumiy yulduzlar soni qancha?
- A) 10^{10} ta
 - B) 10^{12} ta
 - V) 10^{20} ta
 - S) 10^{22} ta
 - D) 10^{30} ta
52. Koinotdagi galaktikalar soni qancha?
- A) 10^{10} ta
 - B) 10^{11} ta
 - V) 10^{12} ta
 - S) 10^{13} ta
 - D) 10^{15} ta
53. Qaysi planetaning massasi yer massasidan 318 marta katta?
- A) YUpter
 - B) Saturn
 - V) Uran
 - S) Neptun
 - D) Mars
54. Somon yo'li galaktikasi qaysi galaktika to'rasiga kiradi?
- A) mahalliy
 - B) kichik magellan
 - V) katta magellan
 - S) to'g'ri javob yo'q
 - D) andromeda
55. Maydanak observatoriyasi respublikamizning qaysi tumanida joylashgan?
- A) Toyloq
 - B) Samarqand
 - V) Kitob
 - S) Qamashi
 - D) G'uzor
56. Ma'mun akademiyasi qachon tashkil topgan?
- A) V asr
 - B) VI asr
 - V) VII asr
 - S) VIII asr
 - D) IX asr
57. Ma'mun akademiyasi qaysi shaharda tashkil topgan?
- A) Rim
 - B) Xuroson
 - V) Nishopur
 - S) Bog'dod
 - D) Samarqand
58. Oyning qanday tutilishi kuzatiladi?
- A) to'la

- B) qisman
 - V) to'la va qisman
 - S) tutilmaydi
59. Qaysi planetaning orbital tezligi eng kichik?
- A) Merkuriy
 - B) Venera
 - V) Yer
 - S) Pluton
 - D) Mars
60. Qaysi planetaning o'z o'qi atrofida aylanish davri eng kichik?
- A) Yupiter
 - B) Saturn
 - V) Uran
 - S) Neptun
 - D) Yer
61. Qaysi planetaning o'z o'qi atrofida aylanish davri eng katta?
- A) Merkuriy
 - B) Venera
 - V) Yer
 - S) Mars
 - D) Uran
62. Qaysi planetada birinchi kosmik tezlik eng katta?
- A) Merkuriy
 - B) Venera
 - V) Yer
 - S) Mars
 - D) Yupiter
63. Qaysi planetaning zichligi eng katta?
- A) Merkuriy
 - B) Venera
 - V) Yer
 - S) Mars
 - D) Yupiter
64. Qaysi planetaning massasi yerning massasidan 95 marta katta?
- A) Yupiter
 - B) Saturn
 - V) Uran
 - S) Neptun
65. 20-yulduz kattaligidagi yulduzlar soni qancha?
- A) 560mln
 - B) 750mln
 - V) 870mln
 - S) 900mln
 - D) 1mlrd
66. 19-yulduzlar kattaligidagi yulduzlar soni qancha?

- A) 450mln
B) 560mln
V) 660mln
S) 760mln
D) 850mln
67. Somon yo'li galaktikasining o'lchami qancha?
A) 10 kpk
B) 20 kpk
V) 30 kpk
S) 40 kpk
D) 50 kpk
68. Galaktikalar necha xil shakl ko'rinishida bo'ladi?
A) 3
B) 4
V) 5
S) 6
D) 7
69. Kvazarlarning yoritilganligi Quyosh yoritilganligidan qancha katta bo'ladi?
A) $10^{12}-10^{14}$
B) $10^{12}-10^{15}$
V) $10^{12}-10^{16}$
S) $10^{12}-10^{17}$
D) $10^{12}-10^{18}$
70. Hozirgacha nechta yulduz to'dalari aniqlangan?
A) 4000
B) 5000
V) 6000
S) 7000
D) 8000
71. Galaktika to'dalarining o'rtacha diametri qancha?
A) 6 Mpk
B) 7 Mpk
V) 8 Mpk
S) 9 Mpk
D) 10 Mpk
72. Eng katta galaktika to'dalarida nechta galaktika bor?
A) 20000
B) 30000
V) 40000
S) 50000
D) 60000
E) 7000
73. Eng katta yulduz tudalari qaysi turkumda joylashgan?
A) chayon
B) qisqichbaqa

- V) tarozi
S) veronika sochlari
D) kamon
74. Oy bir yilda necha martagacha tutilishi mumkin?
A) 1
B) 2
V) 3
S) 4
D) 5
75. Oy tutilgan paytda qanday rangda bo'ladi?
A) Sariq
B) Qizil
V) Qizg'ish
S) Sarg'ish
D) Qora
76. Osmon gumbazining asli rangi qanday?
A) Oq
B) Ko'k
V) Zangori
S) Qora
D) Sariq
77. Moxorovichich qatlami qaysi qatlamlar orasida joylashgan?
A) po'stloq va yadro
B) mantiya va yadro
V) po'stlok va mantiya
S) Tashqi va ichki yadro
D) Yer markazida
78. Yer ichki qatlamining qaysi nuqtasida erkin tushish tezlanishi nolga teng bo'ladi?
A) Po'stlokda
B) Mantiyada
V) Tashqi yadroda
S) Ichki yadroda
D) Yer markazida
79. Yer ichki qatlamining qaysi nuqtasigacha erkin tushish tezlanishi oshib boradi?
A) Po'stloqqacha
B) Mantiyagacha
V) Tashqi yadrogacha
S) Ichki yadrogacha
D) Yer markazigacha
80. Koinotda geliy elementining massa ulushi necha % ?
A) 10
B) 20
V) 30

- S) 40
D) 50
81. Oy sirtida erkin tushish tezlanishi necha m/s^2 ?
A) 1,4
B) 1,52
V) 1,62
S) 1,72
D) 1,82
82. Oy sirtida 1-kosmik tezlik necha km/s .?
A) 1,28
B) 1,38
V) 1,48
S) 1,58
D) 1,68
83. Yerga nisbatan Oyning perigey nuqtasigacha bo'lgan masofa necha km .?
A) 343000
B) 353000
V) 343400
S) 353400
D) 363400
84. Yerga nisbatan Oyning apogey nuqtasigacha bo'lgan masofa necha km ?
A) 402400
B) 403400
V) 404400
S) 405400
D) 406400
85. Perigeliy nuqta deganda nimani tushunasiz ?
A) Quyoshdan osmon jismigacha bo'lgan eng yaqin nuqta
B) Quyoshdan osmon jismigacha bulgan eng uzoq nuqta
V) Yerdan osmon jismigacha bo'lgan eng yaqin nuqta
S) Yerdan osmon jismigacha bo'lgan eng uzoq nuqta
D) Quyoshdan yulduzgacha bo'lgan masofa
86. Afeliy nuqta deganda nimani tushunasiz ?
A) Quyoshdan osmon jismigacha bo'lgan eng yaqin nuqta
B) Quyoshdan osmon jismigacha bo'lgan eng uzoq nuqta
V) Yerdan osmon jismigacha bo'lgan eng yaqin nuqta
S) Yerdan osmon jismigacha bo'lgan eng uzoq nuqta
87. To'lin Oy tomonidan Yerni yoritilganligi necha lyuks ?
A) 0,1
B) 0,2
V) 0,25
S) 0,75
D) 0,45
88. Yerning po'stlog'ida eng ko'p tarqalgan element nomini ko'rsating
A) Kislorod

- B) Vodorod
 V) Kremniy
 S) Temir
 D) Qo'rg'oshin
89. Yerning butun hajmi bo'yicha eng ko'p tarqalgan element nomini ko'rsating
 A) Kislod
 B) Vodorod
 V) Kremniy
 S) Temir
 D) Qo'rgoshin
90. Yer atmosferasi tarkibi necha km balandlikkacha o'zgarmaydi?
 A) 50-60
 B) 60-70
 V) 70-80
 S) 80-90
 D) 80-100
91. Astrofizika nimani o'rganadi?
 A) Osmon jismlarining nurlanishini
 B) Osmon jismlarining fizik tabiatini
 V) Osmon jismlarining atmosferasini
 S) Osmon jismlarining harakatini
 D) Osmon jismlarining rivojlanishini
92. Oydagi eng katta kraterlarga qaysi o'zbek olimining nomi berilgan?
 A) Beruniy
 B) Koshiy
 V) Rumi
 S) Hayyom
 D) Ulug'bek
93. Yulduz yilining davomiyligi qancha?
 A) 365 sutka 5soat 48 minut 46 sekund
 B) 365 sutka 5 soat 46 minut 48 sekund
 V) 365 sutka 6 soat 9 minut 10 sekund
 S) 365 sutka 6 soat 10 minut 9 sekund
 D) 365 sutka 5 soat 40 minut 6 sekund
94. Oyda 2 – kosmik tezlik necha km/s ?
 A) 2,48
 B) 2,58
 V) 2,68
 S) 2,78
 D) 2,88
95. Oy tutilishi necha minutgacha davom etadi?
 A) 100
 B) 80
 V) 90
 S) 70

- D) 120
96. Quyoshning tutilishi necha sekundgacha davom etadi?
- A) 400
 - B) 410
 - V) 420
 - S) 450
 - D) 460
97. Geliotsentrik ta'limot asoschisi kim?
- A) Kopernik
 - B) Galiley
 - V) Ptolemey
 - S) Kepler
 - D) Ulug'bek
98. Geotsentrik ta'limot asoschisi kim?
- A) Kopernik
 - B) Galiley
 - V) Ptolemey
 - S) Kepler
 - D) Ulug'bek
99. Quyosh sistemasidagi mayda planetalar soni nechta?
- A) 3000
 - B) 3500
 - V) 4000
 - S) 4500
 - D) 2500
100. Ichki planetalarga qaysi planetalar kiradi?
- A) Venera, Mars
 - B) Venera, Merkuriy
 - V) Venera, YUpter
 - S) Venera, Saturn
 - D) Venera, Uran
101. Kitob Xalqaro stansiyasida aniqlangan asteroid nomini ayting.
- A) Ulug'bek
 - B) O'zbekiston
 - V) O'zbekistoniya
 - S) Toshkent
 - D) Nodira
102. Titsius-Bode koidasi nimani aniqlaydi?
- A) Quyoshdan planetalargacha bo'lgan masofani
 - B) Yulduzlargacha bo'lgan masofani
 - V) Oygacha bo'lgan masofani
 - S) Galaktikalargacha bo'lgan masofani
 - D) Quyoshdan planetalargacha bo'lgan masofani
103. Qorong'u asteroidlar Quyosh nurlanishining necha foizini qaytaradi?
- A) 5 %

B) 10 %

V) 15 %

S) 20 %

D) 25 %

104. Yorug' asteroidlar Quyosh nurlanishining necha foizini qaytaradi?

A) 5-10 %

B) 10-15 %

V) 10-25 %

S) 10-35 %

D) 10-45 %

105. Sinodik oyning davomiyligi qancha?

A) 27,5 sutka

B) 29,5 sutka

V) 27,3 sutka

S) 29,3 sutka

D) 27 sutka

106. Er po'stlog'ining qalinligi necha km?

A) 30

B) 31

V) 32

S) 33

D) 34

107. Yer mantiyasining qalinligi necha km?

A) 2767

B) 2867

V) 2967

S) 2900

D) 2800

108. Yer tashqi yadrosining qalinligi necha km?

A) 2000

B) 2100

V) 2200

S) 2300

D) 2400

109. Yer ichki yadrosining qalinligi necha km?

A) 1271

B) 1371

V) 1278

S) 1378

D) 1471

110. Yer planetasining umumiy maydoni necha kv. mln. km?

A) 149

B) 210

V) 310

S) 410

D) 510

111. Birinchi kalendar muallifi kim?

A) U.Xayyom

B) Yu.Sezar

V) Sozigen

S) Jaloliy

D) Kopernik

112. Birinchi Quyosh kalendari qayerda yaratilgan?

A) Aleksandriyada

B) Vavilonda

V) Xitoyda

S) Misrda

D) Hindistonda

113. Birinchi Quyosh soati qayerda yaratilgan?

A) Aleksandriyada

B) Vavilonda

V) Xitoyda

S) Misrda

D) Hindistonda

114. Kalendarlar necha turga bo'linadi?

A) 1

B) 2

V) 3

S) 4

D) 5

115. Birinchi kalendarida kalendar yilining davomiyligi qancha?

A) 366 sutka

B) 366 sutka 6 soat

V) 365 sutka

S) 365 sutka 6 soat

D) 365 sutka 5 soat

116. Quyosh yilining davomiyligi qancha?

A) 365 sutka 5 soat 46 minut 48 sekund

B) 365 sutka 5 soat 48 minut 46 sekund

V) 365 sutka 7 soat

S) 366 sutka

D) 367 sutka

117. Kabisa yili necha sutkaga teng?

A) 365

B) 565

V) 366

S) 566

D) 564

118. U.Xayyom kalendarining davomiyligi bilan Quyosh yili davomiyligi orasidagi farq necha sekund?

- A) 19,5
 - B) 17
 - V) 17,5
 - S) 18,5
 - D) 19
119. U.Xayyom kalendari qaysi mamlakatda hozirda ishlatilmoqda?
- A) Misrda
 - B) Irokda
 - V) Eronda
 - S) Xitoyda
 - D) seylonda
120. Quyosh markazining yuqori kulminatsiyadagi payti nima deb aytiladi?
- A) Tushlik
 - B) Ertalab
 - V) Kechki
 - S) Yarim tun
 - D) To'g'ri javob yo'q
121. Grigorian (yangi stildagi) kalendar qachondan joriy etildi?
- A) 1918
 - B) 1919
 - V) 1920
 - S) 1921
 - D) 1922
122. Grigorian kalendari bilan ish yuritganda bir sutkalik farq necha yilda bo'ladi?
- A) 3000
 - B) 3100
 - V) 3200
 - S) 3300
 - D) 3400
123. Ozon qatlamining qalinligi necha mm.?
- A) 2-3
 - B) 3-4
 - V) 4-5
 - S) 5-6
 - D) 6-7
124. Astron so'zining ma'nosi nima?
- A) Kuyosh
 - B) Oy
 - V) Yulduz
 - S) Yer
 - D) Venera
125. Teleskoplar necha xil bo'ladi?
- A) 2
 - B) 3

V) 4

S) 6

D) 5

126. Teleskopning asosiy optik qismini nima tashkil etadi?

A) Obyektiv

B) Okulyar

V) Linza

S) Botiq linza

D) Qavariq linza

127. Obyektivi faqat qavariq linzalardan iborat bo'lgan teleskop nomini ayting.

A) Refraktor

B) Quyosh

V) Radioteleskop

S) Reflektor

D) To'g'ri javob yo'q

128. Obyektivi faqat botiq linzalardan iborat bo'lgan teleskop nomini ayting.

A) Reflektor

B) Refraktor

V) Quyosh

S) Radioteleskop

D) To'g'ri javob yo'k

129. Oyning Quyoshga nisbatan yer atrofida aylanish davri necha sutka?

A) 29,5

B) 27,5

V) 27,3

S) 29,3

D) 30

130. Oyning Quyoshga nisbatan o'z o'qi atrofida aylanish davri qancha sutka?

A) 29,5

B) 27,5

V) 27,3

S) 29,3

D) 30

131. Oyning massasi yerning massasidan necha marta kichik?

A) 81

B) 71

V) 61

S) 51

D) 41

132. Oyning o'lchami yerning o'lchamidan necha marta kichik?

A) 4

B) 5

V) 6

S) 7

D) 8

133. Perigey nuqta deganda nimani tushunasiz?

A) Quyoshdan osmon jismigacha bo'lgan eng yaqin masofa

B) Quyoshdan osmon jismigacha bo'lgan eng uzoq masofa

V) Yerdan osmon jismigacha bo'lgan eng yaqin masofa

S) Yerdan osmon jismigacha bo'lgan eng uzoq masofa

D) Yerdan yulduzgacha bo'lgan masofa

134. Apogey nukta deganda nimani tushunasiz?

A) Quyoshdan osmon jismigacha bo'lgan eng yaqin masofa

B) Quyoshdan osmon jismigacha bo'lgan eng uzoq masofa

V) Yerdan osmon jismigacha bo'lgan eng yaqin masofa

S) Yerdan osmon jismigacha bo'lgan eng uzoq masofa

D) Yerdan Quyoshgacha bo'lgan masofa

135. Er planetasining katta yarim o'ki necha km?

A) 150 000 000

B) 100 000 000

V) 200 000 000

S) 250 000 000

D) 300 000 000

136. Erning tashqi qobigida o'rtacha geotermik gradiyent necha K/km?

A) 10

B) 15

V) 20

S) 25

D) 30

137. Yer markazidagi o'rtacha temperatura necha K?

A) 6000

B) 6100

V) 6200

S) 6300

D) 6400

138. Yerdagi jism Oyga o'tganda uning massasi necha marta kamayadi?

A) 2

B) 3

V) 4

S) 5

D) 6

139. Oyda bir kun(tun)ning davomiyligi necha sutka?

A) 14

B) 14,25

V) 14,5

S) 14,75

D) 15

140. U. Hayyom kalendaridagi xatolik necha yilda bir sutkani tashkil etadi?

A) 3000

B) 3500

V) 4000

S) 4500

D) 5000

141. Qaysi planetaning eksentrisiteti eng katta?

A) Merkuriy

B) Yer

V) Yupiter

S) Neptun

D) Pluton

142. Yer planetasining quruqlikdagi maydoni necha million km.kv.?

A) 129

B) 139

V) 149

S) 159

D) 180

143. Qaysi planetaning eksentrisiteti eng kichik?

A) Merkuriy

B) Venera

V) yer

S) Mars

D) Yupiter

144. Kitob Xalkaro kenglik stansiyasida aniqlangan asteroid nomi asteroidlar katalogida nechanchi o'rinda joylashgan?

A) 1151

B) 1251

V) 1351

S) 1451

D) 1551

145. Asteroid bilan meteor orasidagi farq nimada?

A) Ichki tuzilishida

B) Ximiyaviy tarkibida

V) O'lchamida

S) Shaklida

D) To'g'ri javob yo'q

146. Toshkent shahrining geografik kengligi necha gradusga teng?

A) 38

B) 39

V) 40

S) 41

D) 42

147. Butun yer shari nechta poyas vaqtiga bo'lingan va meridian chiziqlari orasidagi burchak necha gradus?

A) 30 ta 12 gradus

B) 20 ta 15 gradus

- V) 24 ta 15 gradus
 S) 12 ta 30 gradus
 D) 10 ta 36 gradus
148. Quyosh kalendarlarida nima asos qilib olingan?
 A) Kun va tun almashishi
 B) Oy almashishi
 V) Fasllarning almashishi
 S) Oy fazalarining almashishi
 D) yerning uz o'qi atrofida almashishi
149. Nechanchi yildan boshlab yilning boshi 1-yanvardan boshlab nishonlanadi va bunga kim asos solgan?
 A) 1600, Galiley
 B) 1600, Nyuton
 V) 1700, Petr 1
 S) 1700, Petr 2
 D) 1800, Romanov
150. Grigorian kalendar kimning nomiga va unga qachon asos solingan?
 A) 1582, Rim papasi
 B) 1552, Rus imperatori
 V) 1562, Rim imperatori
 S) 1602, Arab podshohi
 D) 1612, Turk podshohi
151. Olamning geliotsentrik tuzilishiga ilk poydevor qo'ygan olim nomini ayting?
 A) Beruniy
 B) Kopernik
 V) Ptolemey
 S) U.Hayyom
 D) Xorazmiy
152. Planetalarning yerdan qaraganda Quyoshga nisbatan egallagan vaziyatlari nima deb yuritiladi?
 A) Azimut
 B) Kulminatsiya
 V) Tik turish
 S) Konfiguratsiya
 D) Qarama-qarshi turish
153. Bir yorug'lik yili necha astronomik uzunlik birlikka teng?
 A) 63040
 B) 63140
 V) 63240
 S) 63340
 D) 63440
154. Refraktor teleskopning asoschisi kim?
 A) Nyuton
 B) Ulug'bek
 V) Rumi

S) Galiley

D) U.Hayyom

155. Reflektor teleskopning asoschisi kim?

A) Nyuton

B) Ulugbek

V) Rumi

S) Galiley

D) U.Hayyom

156. Uzbekistonda eng yirik refraktor teleskop qayerda joylashgan va teleskop obyektivining diametri necha metr?

A) Maydanak observatoriyasida, 0,5

B) Kitob xalqaro tekislik stansiyasida, 0,4

V) O'zbekiston Respublikasi FAda, 0,5

S) Ulug'bek observatoriyasida, 1

D) To'g'ri javob yo'q

157. O'zbekistonda eng yirik reflektor teleskop qayerda joylashgan va teleskop obyektivining diametri necha metr?

A) Maydanak observatoriyasida, 1,5

B) Kitob xalkaro tekislik stansiyasida, 2

V) O'zbekiston Respublikasi FAda, 3

S) Ulug'bek observatoriyasida, 2,5

D) to'g'ri javob berilmagan

158. O'zbekistonning qaysi tumanida eng katta radioteleskop qurilmoqda va uning diametri qancha?

A) Chirchik, 60 metr

B) Angren, 54 metr

V) Baxmal, 65 metr

S) Qamashi, 75 metr

D) Zomin, 70 metr

159. Toshkent observatoriyasi qachon tashkil etildi?

A) 1862, 10 sentyabr

B) 1972, 1 sentyabr

V) 1873, 11 sentyabr

S) 1872, 1 yanvar

D) 1900, 16 noyabr

160. Qachon Quyoshning halqasimon tutilishi kuzatiladi?

A) Oy Yerga yaqin bo'lganda

B) Oy Yerdan uzoqlashganda

V) Quyosh Qerga yaqin bo'lganda

S) Quyosh yerdan uzoqlashganda

D) Oy yerga yaqin va Quyosh uzoqlashganda.

161. Oyning yerga dog' shaklida tushadigan soyasi diametri necha km.ga teng?

A) 150

B) 200

V) 250

S) 300

D) 350

162. Aynan bir joyda Quyoshning keyingi tutilishi kamida necha yildan keyin kuzatiladi?

A) 100

B) 200

V) 300

S) 400

D) 500

163. Asteroidlar poyasi fazoning qaysi joyida joylashgan?

A) Yer va Mars oralig'ida

B) Yer va Yupiter oralig'ida

V) Yer va Saturn oralig'ida

S) Mars va Yupiter oralig'ida

D) Mars va Saturn oralig'ida

164. Ellips markazidan fokusgacha bo'lgan masofaning katta yarim o'qqa nisbati nima deb aytiladi?

A) Katet

B) Gipotenuza

V) Ekssentrisitet

S) Katta o'q

D) Yoy

165. Yer atmosferasining yer radiusiga teng bo'lgan balandligida zarralar konsentratsiyasi nechaga teng (sm^{-3})?

A) 500

B) 1000

V) 1500

S) 2000

D) 2500

166. Yer planetasining yoshi nechada?

A) 1 mlrd yil

B) 2 mlrd yil

V) 3 mlrd yil

S) 4 mlrd. yil

D) 5 mlrd yil.

167. Yer planetasi Quyosh tarqatayotgan energiyaning necha qismini qabul qiladi?

A) milliarddan bir

B) ikki milliarddan bir

V) uch milliarddan bir

S) tutr miliarddan bir

D) besh miliarddan bir

168. Yorug'lik nurini to'la qaytaruvchi jism nima deb aytiladi?

A) Obyektiv

B) Okulyar

V) Ko'zgu

S) Linza

D) Lupa

169. Yulduz kulminatsiyalari orasida o'tgan vaqt Quyosh kulminatsiyalari orasida o'tgan vaqtdan necha minutga qisqa?

A) 4

B) 5

V) 6

S) 7

D) 8

170. Keplerning ikkinchi qonunini isbotlovchi harakat qanday harakat deb atiladi?

A) Egri chiziqli

B) To'g'ri chiziqli

V) Tekis

S) Notekis

D) Burchakli

171. Kosmik raketalar uchishining nazariy asoschisi kim?

A) Siolkovskiy

B) Kavendish

V) Korolyov

S) Keldish

D) Eynshteyn

172. Spektral analiz qaysi hodisaga asoslangan?

A) Yorug'lik difraksiyasi

B) Yorug'likning sinishi

V) Yorug'lik interferensiyasi

S) Yorug'lik dispersiyasi

D) Yorug'lik qaytishi.

173. Quyoshning o'rtacha yoritilganligi necha lyuks?

A) 125000

B) 126000

V) 127000

S) 128000

D) 129800

174. Quyoshning umumiy nurlanish quvvati necha kVt?

A) $4 \cdot 10^{23}$

B) $3 \cdot 10^{23}$

V) $5 \cdot 10^{23}$

S) $6 \cdot 10^{23}$

D) $7 \cdot 10^{23}$

175. Quyoshning galaktika markazi atrofidagi orbital tezligi qancha?

A) 150

B) 250

V) 350

S) 300

D) 200

176. Quyoshdan galaktika markazigacha bo'lgan masofa necha kpk?

A) 10

B) 20

V) 30

S) 40

D) 50

177. Quyosh sirtining temperaturasi qaysi qonundan topiladi?

A) Vin

B) Fermi-dirak

V) Stefan-Bolsman

S) Kepler

D) Titsius

178. Vinning siljish qonunidan nimani aniqlash mumkin?

A) osmon jismining temperaturasini

B) osmon jismining nurlanishini

V) osmon jismining zichligini

S) osmon jismining bosimini

D) osmon jismlarigacha bo'lgan masofani

179. Stefan-Bolsman qonuni nimani aniqlaydi?

A) osmon jismining temperaturasini

B) osmon jismining nurlanishini

V) osmon jismining zichligini

S) osmon jismining bosimini

D) osmon jismlarigacha bo'lgan masofani

179. Venera planetasining katta yarim o'qi uzunligi qancha bo'ladi?

A) 150 mln km

B) 160 mln km

V) 108 mln km

S) 170 mln km

D) 200 mln km

180. Yupiter planetasining o'rtacha zichligi (kg/m^3) qancha?

A) 1430

B) 1530

V) 1630

S) 1330

D) 1730

181. Oyning nur sochishi kuzatiladimi?

A) to'la sochadi

B) qisman sochadi

V) to'la va qisman

S) nur sochmaydi

182. Mars planetasining Quyosh atrofidagi aylanish davri qancha?

A) 225 sutka

B) 243 sutka

- V) 687 sutka
S) 565 sutka
D) 700 sutka
183. Saturn planetasining Quyosh atrofidagi aylanish davri qancha?
A) 11 yil
B) 12,5 yil
V) 24,5 yil
S) 29,5 yil
D) 84 yil
184. Neptun planetasining Quyosh atrofidagi aylanish davri qancha?
A) 250 yil
B) 225 yil
V) 185 yil
S) 85 yil
D) 165 yil
185. Titan va Triton qaysi planetalarning tabiiy yo'ldoshi?
A) Yupiter va Saturn
B) Yupiter va Uran
V) Saturn va Neptun
S) Uran va Neptun
D) Saturn va Uran
186. Dezdemona va Nereida qaysi planetalarning tabiiy yo'ldoshi?
A) yupiter va saturn
B) yupiter va uran
V) saturn va neptun
S) uran va neptun
D) saturn va uran
187. Juletta va Titaniya qaysi planetaning tabiiy yo'ldoshi?
A) Uran
B) Neptun
V) Saturn
S) Yupiter
D) Mars
188. Oy orbitasining uzunligi necha km?
A) 2 414 032
B) 3 414 132
V) 2 314 032
S) 4 214 032
D) 1 141 321
189. Ganimed va yevropa tabiiy yo'ldoshlari qaysi planetaga tegishli?
A) Mars
B) Yupiter
V) Saturn
S) Yer
D) Venera

190. Qaysi planetadagi kraterlarga Nodirabegim nomi berilgan?
 A) Saturn
 B) Yupiter
 V) Venera
 S) Mars
 D) Yer
191. Qaysi planetadagi kraterlarga Nizomiy nomi berilgan?
 A) Merkuriy
 B) Mars
 V) Yupiter
 S) Saturn
 D) Yer
192. Oy yadrosidagi temperatura necha $^{\circ}\text{S}$?
 A) 100°S
 B) 1000°S
 V) 10000°S
 S) 10°S
 D) 10010°S
193. Quyosh sistemasidagi eng baland tog' qaysi planetada joylashgan va necha km?
 A) Yer, 9
 B) Merkuriy, 16
 V) Venera, 19
 S) Mars, 21
 D) Yupiter, 6
194. Mahalliy galaktika to' dasiga nechta galaktika kiradi?
 A) 30
 B) 35
 V) 40
 S) 45
 D) 50
195. Qaysi planetadagi eng baland tog'larga Maksvell nomi berilgan?
 A) Yer, 9
 B) Merkuriy, 16
 V) Venera, 8
 S) Mars, 21
 D) Yupiter, 6
196. Metagalaktikaning radiusi necha km?
 A) $11,24 \cdot 10^{23}$
 B) $0,24 \cdot 10^{23}$
 V) $1,12 \cdot 10^{23}$
 S) $1,24 \cdot 10^{23}$
 D) $1,32 \cdot 10^{23}$
197. Metagalaktikada moddaning zichligi necha kg/m^3 ?
 A) $2,6 \cdot 10^{-27}$

B) $2,06 \cdot 10^{-27}$

V) $0,6 \cdot 10^{-27}$

S) $1,6 \cdot 10^{-27}$

D) $1,06 \cdot 10^{-27}$

198. Metagalaktikadagi eng uzoq obyekt nomini ayting.

A) Pulsarlar

B) Radiogalaktikalar

V) Kvazarlar

S) Galaktikalar

D) YUlduzlar

199. Galaktika yilining davomiyligi necha million yil?

A) 100

B) 200

V) 300

S) 400

D) 1000

201. Ekvatorda atmosfera tarkibida suv bug'larining ulushi necha %?

A) 2

B) 3

V) 4

S) 5

D) 6

202. Qutbda atmosfera tarkibidagi suv bug'larining ulushi necha %?

A) 0,1

B) 0,2

V) 0,3

S) 0,4

D) 0,5

203. Lermontov, Pushkin, Chexov nomlari qaysi osmon jisimidagi kraterga berilgan?

A) Oy

B) Merkuriy

V) Mars

S) Yer

D) Uran

204. Venera atmosferasi va undagi bulutlar Kuyosh nurlanishining necha % qaytaradi?

A) 75

B) 76

V) 77

S) 78

D) 79

205. Mars atmosferasining uning sirtiga beradigan bosimi necha Pa?

A) 10

B) 100

V) 1000

S) 10000

D) 100000

206. Veneradagi eng yuqori tog' kimning nomiga berilgan va necha km?

A) Eynshteyn, 5 km

B) Nyuton, 6 km

V) Amper, 7 km

S) Maksvell, 8 km

D) Volt, 9 km

207. Dalamber, Leybnits kabi olimlarning nomlari qaysi osmon jismidagi tog'larga berilgan?

A) Yer

B) Mars

V) Oy

S) Merkuriy

D) Venera

208. Quyosh sistemasidagi eng baland tog' nomini ayting?

A) Himolay

B) Alp

V) And

S) Olimp

D) Maksvell

209. Venera planetasining uning sirtiga beradigan bosimi necha Pa?

A) 10^5

B) 10^6

V) 10^7

S) 10^8

D) 10^9

210. Yupiter planetasi yadrosidagi temperatura necha K?

A) 10000

B) 20000

V) 30000

S) 40000

D) 50000

211. Yupiter planetasining magnit maydoni yer planetasining magnit maydonidan necha marta katta?

A) 10

B) 20

V) 30

S) 40

D) 50

212. Saturn planetasi Quyoshdan kelayotgan yorug'lik nurining necha %ni qaytaradi?

A) 15

B) 25

V) 35

S) 45

D) 55

213. Yulduzlarning paralaktik siljishini 1-bo'lib kim aniqlagan?

A) Kopernik

B) Gershel

V) Struve

S) Bradley

D) Galiley

214. Quyosh galaktika markazidan necha parsek uzoqlikda turadi?

A) 1000

B) 10000

V) 15000

S) 20000

D) 25000

215. Spiralsimon galaktikalar umumiy galaktikalar sonining necha %.ni tashkil etadi?

A) 15

B) 25

V) 35

S) 40

D) 50

216. Metagalaktikada o'rtacha kritik zichlik necha g/sm^3 ?

A) 10^{-26}

B) 10^{-27}

V) 10^{-28}

S) 10^{-29}

D) 10^{-30}

217. Metagalaktikaning o'rtacha zichligi necha g/sm^3 ?

A) $2,3 \cdot 10^{-27}$

B) $2,4 \cdot 10^{-28}$

V) $2,5 \cdot 10^{-29}$

S) $2,6 \cdot 10^{-30}$

D) $2,7 \cdot 10^{-31}$

218. Navoiy shahrining geografik kengligi necha gradusga teng?

A) 38

B) 39

V) 40

S) 41

D) 42

219. Tabiiy yo'ldoshlari soni 15ta bo'lgan planeta nomini ayting?

A) Venera

B) Mars

V) Saturn

S) Uran

D) Pluton

220. Ekssentrisiteti eng kichik planeta nomini ayting?

A) Venera

B) Mars

V) Saturn

S) Uran

D) Pluton

221. Yulduz yilining davomiyligi qancha?

A) 365 sutka 5 soat 9 minut 10 sekund

B) 365 sutka 5 soat 9 minut 15 sekund

V) 365 sutka 5 soat 10 minut 10 sekund

S) 365 sutka 6 soat 9 minut 10 sekund

D) 365 sutka 5 soat 10 minut 20 sekund

222. Oy bilan yer orasidagi o'rtacha masofa necha km?

A) 380000

B) 381000

V) 382000

S) 384300

D) 384400

223. O'ta katta yulduz hisoblangan Betelgeyzening o'lchami Quyoshning o'lchamidan necha marta katta?

A) 550

B) 650

V) 750

S) 850

D) 950

224. Quyosh xromosferasining qalinligi necha km?

A) 5000

B) 10000

V) 15000

S) 20000

D) 25000

225. Quyoshdagi dog'larni aniqlagan birinchi olimning ayting?

A) Kopernik

B) Gershel

V) Nyuton

S) Galley

D) Galiley

226. Quyoshning massasi necha milliard yilda 1% ga kamayishi mumkin?

A) 50

B) 100

V) 150

S) 200

D) 250

227. Cho'lpon qaysi sayyoraning nomi?

- A) Merkuriy
- B) Venera
- V) Yer
- S) Mars
- D) Yupiter

228. Mushtariy qaysi sayyoraning nomi?

- A) Merkuriy
- B) Venera
- V) Yer
- S) Mars
- D) Yupiter

229. Zuhayl qaysi sayyoraning nomi?

- A) Merkuriy
- B) Venera
- V) Yer
- S) Saturn
- D) Yupiter

230. Yerdan ko'rinadigan eng yorqin sayyora nomini ayting?

- A) Yupiter
- B) Venera
- V) Mars
- S) Yupiter
- D) Saturn

231. Qaysi sayyora yashil tusda?

- A) Venera
- B) Mars
- V) Saturn
- S) Uran
- D) Neptun

232. Qaysi sayyora 1930-yil 18-fevralda topilgan?

- A) Uran
- B) Neptun
- V) Saturn
- S) Pluton
- D) Yupiter

233. Yer atmosferasi yer sirtining har kv.sm.ga necha kg. yuk bilan ta'sir etadi?

- A) 1
- B) 2
- V) 3
- S) 4
- D) 5

234. Yer planetasida erkin tushish tezlanishining eng katta qiymati necha m/s^2 ga teng?

- A) 9,8
- B) 10

- V) 10,2
S) 10,4
D) 10,6
235. Yer markazidagi temperatura necha K ga teng?
A) 6000
B) 6100
V) 6200
S) 6300
D) 6400
236. Quyoshda erkin tushish tezlanishi necha m/s^2 ga teng?
A) 270
B) 271
V) 272
S) 273
D) 274
237. Quyosh markazidagi temperatura necha million K?
A) 5
B) 10
V) 15
S) 20
D) 25
238. Yupiter planetasining massasi barcha planetalar massasidan necha marta katta?
A) 1,5
B) 2,5
V) 3,5
S) 4
D) 4,5
239. Qaysi planetaning o'z o'qi atrofida aylanish davri 243 sutkaga teng?
A) Merkuriy
B) Venera
V) Yer
S) Mars
D) Saturn
240. Qaysi planetada sutkaning davomiyligi yilning davomiyligidan katta?
A) Merkuriy
B) Venera
V) Yer
S) Mars
D) Saturn
241. Osmondagi eng yorug' yulduz nomini ayting?
A) Sirius
B) Kanopus
V) Arktur
S) Rigel

D) Regul

242. Litosferada qaysi ximiyaviy elementning miqdori ko'p?

A) Temir

B) Kremniy

V) Kislorod

S) Alyuminiy

D) Kaliy

243. Butun yer planetasi bo'yicha qaysi ximiyaviy elementning miqdori ko'p?

A) Temir

B) Kremniy

V) Kislorod

S) Alyuminiy

D) Kaliy

244. Bizga eng yaqin sentavr yulduzigacha bo'lgan masofa necha parsek?

A) 1,11

B) 1,21

V) 1,31

S) 1,41

D) 1,51

245. Qaysi planeta tabiiy yo'ldoshlariga Shekspir asarlarining qahramonlari nomi berilgan?

A) Yer

B) Mars

V) Yupiter

S) Uran

D) Neptun

246. Quyosh kalendarlarini tuzishda qanday davr asos qilib olingan?

A) Oy fazalarining almashinish davri

B) Yil fasllarining almashinish davri

V) Siderik davr

S) Sinodik davr

D) Yulduz davri

247. Birinchi Oy kalendari qayerda paydo bo'lgan?

A) Xitoyda

B) Misrda

S) Hindistonda

D) Vavilonda

248. Grigorian kalendarining 12 oyidan 5tasining nomi qadimgi Rimliklarning afsonaviy xudolarining nomlari bilan atalgan, bular qaysi oylar?

A) Yanvar, fevral, mart, aprel, may

B) Yanvar, fevral, mart, may, iyun

V) Yanvar, fevral, mart, aprel, iyul

S) Yanvar, fevral, mart, aprel, avgust

D) Yanvar, fevral, mart, aprel, sentyabr

249. Grigorian kalendaridagi qaysi oylar Rim imperatorlari sharafiga qo'yilgan?

- A) Iyun, iyul
 - B) Iyul, avgust
 - V) Avgust, sentyabr
 - S) Mart, may
 - D) Mart, aprel
250. Grigorian kalendaridagi «Aprel» oyining ma'nosini ayting
- A) yasharish
 - B) ochilish
 - V) Yog'ingarchilik
 - S) Qurg'oqchilik
 - D) Ko'klam
251. Umar Hayyom kalendaridagi oylar nomi nima bilan ataladi?
- A) Yorug' yulduzlar nomi bilan
 - B) Planetalar nomi bilan
 - V) Yulduz turkumlari nomi bilan
 - S) Xudolar nomlari bilan
 - D) Tabiiy yo'ldoshlar nomlari bilan
252. Quyosh-hijriy kalendar bo'yicha yangi 1385-yil qachondan kiradi?
- A) 2006-yil 21-martidan
 - B) 2007-yil 21-martidan
 - V) 2008-yil 21-martidan
 - S) 2009-yil 21-martidan
 - D) 2005-yil 21-martidan
253. Nemis astronomi I.Keplerning ustozlari kim bo'lgan?
- A) G.Galiley
 - B) I.Nyuton
 - V) T.Brage
 - S) K. Ptolemey
 - D) V.Gershel
254. Merkuriy planetasining katta yarim o'qi necha astronomik birlikka teng?
- A) 0,2
 - B) 0,3
 - V) 0,4
 - S) 0,5
 - D) 0,6
255. Venera planetasining katta yarim o'qi necha astronomik birlikka teng?
- A) 0,7
 - B) 0,8
 - V) 0,4
 - S) 0,5
 - D) 0,6
256. Mars planetasining katta yarim o'qi necha astronomik birlikka teng?
- A) 1,52
 - B) 1,32
 - V) 2,4

S) 2,5

D) 3,6

257. Yupiter planetasining katta yarim o'qi necha astronomik birlikka teng?

A) 5,0

B) 5,1

V) 5,2

S) 5,3

D) 5,6

258. Neptun planetasining katta yarim o'qi necha astronomik birlikka teng?

A) 10

B) 20

V) 30

S) 35

D) 40

259. Uchish paytida kosmik apparatga ta'sir etuvchi aerodinamik kuch nimaga bog'liq?

A) Geografik kenglikka

B) Balandlikka

V) Uchish tezligiga

S) Temperaturaga

D) Kosmik apparat massasiga

260. Yerning gravitatsion parametri nechaga teng?

A) $3,986 \times 10^5 \text{ km}^3/\text{s}^2$

B) $4,986 \times 10^5 \text{ km}^3/\text{s}^2$

V) $5,986 \times 10^5 \text{ km}^3/\text{s}^2$

S) $6,986 \times 10^5 \text{ km}^3/\text{s}^2$

D) $7,986 \times 10^5 \text{ km}^3/\text{s}^2$

261. Quyoshning gravitatsion parametri nechaga teng?

A) $1,327 \times 10^{11} \text{ km}^3/\text{s}^2$

B) $1,427 \times 10^{11} \text{ km}^3/\text{s}^2$

V) $1,527 \times 10^{11} \text{ km}^3/\text{s}^2$

S) $1,627 \times 10^{11} \text{ km}^3/\text{s}^2$

D) $1,727 \times 10^{11} \text{ km}^3/\text{s}^2$

262. Oyning gravitatsion parametri nechaga teng?

A) $4,9 \times 10^3 \text{ km}^3/\text{s}^2$

B) $5,9 \times 10^3 \text{ km}^3/\text{s}^2$

V) $6,9 \times 10^3 \text{ km}^3/\text{s}^2$

S) $7,9 \times 10^3 \text{ km}^3/\text{s}^2$

D) $8,9 \times 10^3 \text{ km}^3/\text{s}^2$

263. Yer ta'sir sferasining Quyoshga nisbatan radiusi necha km?

A) 900000

B) 905000

V) 910000

S) 915000

D) 925000

264. Oy ta'sir sferasining yerga nisbatan radiusi necha km?

A) 60000

B) 61000

V) 62000

S) 63000

D) 66000

265. Qanday balandliklar sun'iy yo'ldosh harakati uchun halokatli hisoblaniladi?

A) 80-90 km

B) 90-100 km

V) 100-110 km

S) 110-120 km

D) 120-130 km

265. Orbital manyovr deganda nimani tushunasiz?

A) Sun'iy yo'ldosh orbitasini har qanday o'zgartirish

B) Sun'iy yo'ldosh harakat tezligini oshirish

V) Sun'iy yo'ldosh harakat tezligini kamaytirish

S) Sun'iy yo'ldosh massasini kamaytirish

D) Sun'iy yo'ldosh qo'nishini ta'minlash

266. Merkuriy planetasiga uchish uchun minimal start tezlik necha km/s?

A) 10,19

B) 10,29

V) 11,39

S) 11,49

D) 13,49

267. Venera planetasiga uchish uchun minimal start tezlik necha km/s?

A) 10,26

B) 10,36

V) 10,46

S) 11,16

D) 11,46

268. Mars planetasiga uchish uchun minimal start tezlik necha km/s?

A) 10,17

B) 10,37

V) 10,57

S) 10,77

D) 11,57

269. Yer atmosferasining yuqori qatlamlarida temperaturaning ortishi tufayli atmosferani tashkil etgan molekula va atomlarning tartibsiz issiqlik harakati ortadi, natijada ma'lum tezlikka erishgan havo zarrachalari butunlay planetani tark etadi. Xuddi shu sababdan yer har kuni uzining qancha miqdorda (tonna) vodorodidan ajraladi?

A) 50

B) 100

V) 150

S) 200

D) 250

270. Venera planetasidagi kraterlarning umumiy soni nechta?

A) 105

B) 106

V) 110

S) 115

D) 116

271. Oy sirtidan qaralganda Quyoshning tutilishi qancha vaqt (soat) davom etadi?

A) 1

B) 1,5

V) 2

S) 2,5

D) 3

272. Oy sirtida ham yerdagi singari vulqonlar otilishini kuzatgan olim nomini ayting?

A) Struve

B) Keldish

V) Kozirev

S) Belopolskiy

D) Kavendish

273. Yerdan olamning shimoliy qutbi qaysi yulduz turkumiga to'g'ri keladi?

A) Katta ayiq

B) Kichik ayiq

V) Ajdarho

S) Tarozi

D) Qisqichbaqa

274. Oyda olamning shimoliy qutbi qaysi yulduz turkumiga to'g'ri keladi?

A) Katta ayiq

B) Kichik ayiq

V) Ajdarho

S) Tarozi

D) Qisqichbaqa

275. Oy sirtida adashgan kishi kompas yordamida to'g'ri yo'l topa oladimi?

A) Ha, Oyda magnit maydon bor

B) Yo'q, Oyda magnit maydon yo'q

V) Yo'q, Oyning magnit maydoni kuchli

S) Ha, Oyning magnit maydoni kuchsiz

D) Ha, kompas ishlatish mumkin

276. Tunda osmonda iz qoldirib uchadigan «uchar yulduz»larni Oyda ham kuzatish mumkinmi?

A) Ha

B) Yo'k

V) Binokl yordamida mumkin

S) Teleskop yordamida mumkin

D) Yo'q, magnit maydon kuchli

277. Biz yerdan turib Oyning ikkinchi tomonini kurmasligimizga sabab nima?

- A) Oy o'z o'qi atrofida aylanmaydi
- B) Oyda kecha va kunduz bo'lmaydi
- V) Oyda sutka va yilning davomiyligi bir xil
- S) Oy uzidan nur sochmaydi
- D) Yer o'z o'qi atrofida aylangani uchun

278. Nima uchun Oyda o'rnatilgan kichik teleskopda olingan fotomateriallar yerda katta teleskoplarda olingan fotomateriallardan sifatli bo'ladi?

- A) Oyda atmosfera qatlami siyrak bo'lganligi uchun
- B) Oy atmosferadan holiligi uchun
- V) Oyda temperatura yuqoriligi uchun
- S) Oyda kech tushmasligi uchun
- D) Oyda surat olish imkoni yo'q

279. Ma'lumki, Mars planetasining yerga yaqinlashishi qarama-qarshi turish deyiladi, bu yaqinlashish har necha vaqtda (sutka) sodir bo'ladi?

- A) 750
- B) 720
- V) 730
- S) 740
- D) 780

280. Mars va Yer planetasi bir-biriga nisbatan «buyuk qarama-qarshi turish» vaqtida ular orasidagi masofa necha million km.ni tashkil etadi?

- A) 51
- B) 52
- V) 56
- S) 53
- D) 54

281. Mars va Yer orasidagi buyuk qarama-qarshi turish har necha yilda bir marta kuzatiladi?

- A) 11-13
- B) 13-15
- V) 11-15
- S) 15-17
- D) 15-16

282. Mars planetasining sirt tuprog'i tarkibida eng ko'p tarqalgan element qaysi?

- A) Temir
- B) Kremniy
- V) Alyuminiy
- S) Magniy
- D) Oltingugurt

283. Ma'lumki, Mars planetasining 2ta tabiiy yo'ldoshi bor, bu yo'ldoshlar qaysi olim tomonidan kashf etilgan?

- A) G.Galiley
- B) V.Gershel
- V) A.Xoll

S) I.Nyuton

D) N.Kopernik

284. Planetalarning qaysi tabiiy yo'ldoshida Yerga 2,5 metr ga sakray oladigan odam bir sakrashda bu yo'ldoshni tark etadi?

A) Oy

B) Titan

V) Fobos

S) Ganimed

D) Triton

285. Yerda 60 yoshga to'lgan odam qaysi planetaga o'tganda 5 yoshga to'lgan bo'ladi?

A) Uran

B) Neptun

V) Yupiter

S) Saturn

D) Mars

286. Yerda massasi 60 kg bo'lgan odam qaysi planetaga o'tganda uning massasi 150 kg ga teng bo'ladi?

A) Uran

B) Neptun

V) Yupiter

S) Saturn

D) Mars

287. Quyosh sistemasidagi eng yirik asteroid nomini ayting?

A) Serera

B) Pallada

V) Vesta

S) Ikar

D) Eros

288. Quyosh sistemasidagi eng yorug' asteroid nomini ayting?

A) Serera

B) Pallada

V) Vesta

S) Ikar

D) Eros

289. . .Kuyosh sistemasidagi eng katta kometa nomini ayting?

A) Serera

B) Pallada

V) Vesta

S) Galley

D) Eros

290. «Kometa» so'zining asl ma'nosini ayting?

A) Dumli

B) Sochli

V) Boshli

- S) Daydi
- D) Adashgan

291. «Planeta» so'zining asl ma'nosini ayting?

- A) Dumli
- B) Sochli
- V) Boshli

- S) Daydi
- D) Adashgan

292. Meteoritlar yomg'iridan hosil bo'lgan eng ko'p kraterlar qaysi mamlakatda topilgan?

- A) Amerika
- B) Angliya
- V) Avstraliya
- S) Albaniya
- D) Afgoniston

293. «Somon yo'li» galaktikasidagi yulduzlar soni necha mlrd.ni tashkil etadi?

- A) 100
- B) 150
- V) 200
- S) 250
- D) 300

294. «Somon yo'li» galaktikasining kalinaligi necha yorug'lik yiliga teng?

- A) 3000
- B) 4000
- V) 5000
- S) 6000
- D) 7000

295. Qaysi planetaning zichligi Quyoshning zichligiga teng?

- A) Uran
- B) Neptun
- V) Saturn
- S) Mars
- D) Yupiter

296. «Astronomiya asoslari» asari muallifi kim?

- A) Al-Farg'oniy
- B) Al-Battoniy
- V) Al-Xorazmiy
- S) Beruniy
- D) Mahmud Xo'jandiy

297. «Yulduzlar ilmi» asari muallifi kim?

- A) Al-Farg'oniy
- B) Al-Battoniy
- V) Al-Xorazmiy
- S) Beruniy
- D) Mahmud Xo'jandiy

298. Yulduzlar osmonidagi eng yorug' yulduz nomini ayting?

- A) Sirius
- B) Orion
- V) Vega
- S) Altair
- D) Antares.

299.1-kosmik tezlikda kosmik apparat qanday trayektoriya bo'ylab harakatlanadi?

- A) To'g'ri chiziq
- B) Aylana bo'ylab
- V) Ellips bo'ylab
- S) Parabola bo'ylab
- D) Giperbola bo'ylab

300.2-kosmik tezlikda kosmik apparat qanday trayektoriya bo'ylab harakatlanadi?

- A) Tugri chiziq
- B) Aylana bo'ylab
- V) Ellips bo'ylab
- S) Parabola bo'ylab
- D) Giperbola bo'ylab

301.3-kosmik tezlikda kosmik apparat qanday trayektoriya bo'ylab harakatlanadi?

- A) To'g'ri chiziq
- B) Aylana bo'ylab
- V) Ellips bo'ylab
- S) Parabola bo'ylab
- D) Giperbola bo'ylab

302. Oynning burchak diametri necha gradus?

- A) $0,5^0$
- B) 1^0
- V) $1,5^0$
- S) 2^0
- D) $2,5^0$

303. Quyoshning burchak diametri necha gradus?

- A) $0,5^0$
- B) 1^0
- V) $1,5^0$
- S) 2^0
- D) $2,5^0$

304. Osmon jismlarining yulduz kattaliklari nimaga qarab aniqlanadi?

- A) Osmon jismining kattaligiga qarab
- B) Osmon jismining rangiga qarab
- V) Osmon jismidan yerga kelayotgan yoruglik oqimiga qarab
- S) Osmon jismining yerdan uzoqligiga qarab
- D) Osmon jismining aylanishiga qarab

305. Hozirgi zamon kuzatish usullari nechanchi yulduz kattaligigacha bo'lgan yulduzlarni ko'rish imkonini beradi?

- A) 20

- B) 21
- V) 22
- S) 24
- D) 25

306. Agar yulduzlarning yulduz kattaligi bir-biridan 5ga farq qilsa, ularning ravshanliklari orasidagi farq qancha bo'ladi?

- A) 25
- B) 50
- V) 75
- S) 100
- D) 125

307. Quyoshning yulduz kattaligi nechaga teng?

- A) -25,8
- B) -26,8
- V) -27,8
- S) -29,8
- D) -28,8

308. Osmon sferasidagi eng yorug' Sirius yulduzining yulduz kattaligi nechaga teng?

- A) -1,58
- B) -1,68
- V) -1,78
- S) -1,88
- D) -1,98

309. Ma'lumki, Oy har bir oyda yer atrofini bir marta to'la aylanib chiqadi. Oy har sutkada sharqqa tomon necha gradus burchakka siljiydi?

- A) 10
- B) 11
- V) 12
- S) 13
- D) 14

310. Zodiak poyasdagi yulduz turkumlari nomini ayting?

A) Hut, hamal, savr, javzo, saraton, asad, sunbula, mezon, aqrab, qavs, jadiy, dalv
B) Hut, hamal, savr, javzo, saraton, asad, sunbula, mezon, aqrab, qavs, jadiy, ramazon

V) Hut, hamal, savr, javzo, saraton, asad, sunbula, mezon, aqrab, qavs, jadiy, shabon

S) Hut, hamal, savr, javzo, saraton, asad, sunbula, mezon, aqrab, qavs, dalv

D) Hut, hamal, savr, javzo, saraton, asad, sunbula, mezon, aqrab, qavs, jadiy.

311. Har bir zodiakal yulduz turkumida Quyosh qancha vaqt bo'ladi?

- A) 1 sutka
- B) 1 hafta
- V) 1 oy
- S) 1 yil
- D) 1 asr

312. Bahorgi teng kunlik nuqtasi qaysi yulduz turkumida joylashgan?

- A) Hut
- B) Hamal
- V) Savr
- S) Javzo
- D) Saraton

313. Agar yorug'lik manbai va kuzatuvchi bir-biriga yaqinlashayotgan bo'lsa, u holda spektral chiziqlarning vaziyatlarini aniqlaydigan to'liq uzunliklari qisqaradimi yoki uzayadimi?

- A) Qisqaradi
- B) Uzayadi
- V) O'zgarmaydi
- S) Qisqaradi va uzayadi
- D) To'g'ri javob yo'q

314. Agar yorug'lik manbai va kuzatuvchi bir-biridan uzoqlashayotgan bo'lsa, u holda spektral chiziqlarning vaziyatlarini aniqlaydigan to'liq uzunliklari qisqaradimi yoki uzayadimi?

- A) Qisqaradi
- B) Uzayadi
- V) O'zgarmaydi
- S) Qisqaradi va uzayadi
- D) To'g'ri javob yo'q

315. Yupiter planetasidagi o'rtacha temperatura necha $^{\circ}\text{S}$.ga teng?

- A) -145
- B) -180
- V) -220
- S) -230
- D) -240

316. Saturn planetasidagi o'rtacha temperatura necha $^{\circ}\text{S}$.ga teng?

- A) -145
- B) -180
- V) -220
- S) -230
- D) -240

317. Uran planetasidagi o'rtacha temperatura necha $^{\circ}\text{S}$.ga teng?

- A) -145
- B) -180
- V) -210
- S) -230
- D) -240

318. Neptun planetasidagi o'rtacha temperatura necha $^{\circ}\text{S}$.ga teng?

- A) -145
- B) -180
- V) -220
- S) -230

D) -240

319. Qaysi planetalarning atmosferasida «Ammiak» uchraydi?

A) Uran va Mars

B) Uran va Neptun

V) Yupiter va Saturn

S) Yupiter va Uran

D) Saturn va Neptun

320. Yupiter planetasining tabiiy yo'ldoshi Ganimedning o'lchami Oyning o'lchamidan necha marta katta?

A) 1,5

B) 2

V) 2,5

S) 3

D) 3,5

321. Barcha asteroidlarning massasi yer massasining qancha qismini tashkil etadi?

A) 0,1

B) 0,2

V) 0,3

S) 0,4

D) 0,5

322. Absolyut yulduz kattaligi manfiy bo'lgan yulduzlar qanday nom bilan ataladi?

A) Gigant va o'ta gigant

B) Karliklar

V) Qo'shaloq

S) Yangi

D) O'ta yangi

323. Yulduz nurlanish quvvatining Quyoshning nurlanish quvvatiga nisbati nima deb aytiladi?

A) Yulduz kattaligi

B) Yulduz yorqinligi

V) Yulduz rangi

S) Yulduz temperaturasi

D) Yulduz o'lchami

324. Astronomiyada standart uzoqlik deb necha kiloparsek qabul qilingan?

A) 4

B) 6

V) 8

S) 10

D) 12

325. Gigant va o'ta gigant yulduzlarning nurlanish quvvati Quyoshning nurlanish quvvatidan necha marta ortiq?

A) 100000

B) 200000

V) 300000

S) 400000

D) 500000

326. Qaysi yulduzlarning nurlanish quvvati eng kam?

A) Gigant yulduzlarning

B) Qo'shaloq yulduzlarning

V) Yangi yulduzlarning

S) Karlik yulduzlarning

D) O'ta gigant yulduzlarning

327. O'rta Osiyo ertaklaridagi «yetti qaroqchi» yulduzlari qaysi yulduz turkumiga kiradi?

A) Kichik ayiq

B) Katta ayiq

V) Cho'mich

S) Chayon

D) Tarozi

328. Qaysi yulduzga «osmon qozig'i» nomi berilgan?

A) Sirius

B) Orion

V) Vega

S) Qutb

D) Antares

329. Yerning radiusi birinchi marta kim tomonidan va qayerda o'lchangan?

A) Ulug'bek, Samarqandda

B) Al-Farg'oniy, Bag'dodda

V) Beruniy, Xivada

S) Al-Xorazmiy, Suriyada

D) U.Hayyom, Eronda

330. «Osmon sferasining aylanishi haqida»gi kitob muallifi kim?

A) Galiley

B) Kopernik

V) Ulug'bek

S) Beruniy

D) Xorazmiy

331. Biz to'lin Oyni qachon kuzatishimiz mumkin?

A) Yer Kuyosh va Oy oralig'ida bo'lsa

B) Oy yer va Quyosh oralig'ida bo'lsa

V) Hamma vaqt ko'rish mumkin

S) Oy fazalari almashganda

D) Oy tutilganda

332. Hozirgi kundagi eng aniq «Seziy» soatlari qachon yaratilgan?

A) 1945-yilda

B) 1950-yilda

V) 1955-yilda

S) 1957-yilda

D) 1959-yilda

333. O'zbekistonda yangi grigorian kalendariga qachon o'tilgan?

- A) 1915-yil 1-martdan
 - B) 1916-yil 1-fevraldan
 - V) 1917-yil 1-maydan
 - S) 1918-yil 1-fevraldan
 - D) 1919-yil 1-sentyabrdan
334. Astroblemlar deganda nimani tushunasiz?
- A) Kraterlar
 - B) Tekisliklar
 - V) Tog'liklar
 - S) Dengizlar
 - D) Balandliklar
335. Ulug'bek observatoriyasidagi kuzatish asbobining nomini ayting?
- A) Binokl
 - B) Teleskop
 - V) Sekstant
 - S) Ko'zguli teleskop
 - D) Globus
336. Sahrolarda hosil bo'ladigan saroblar qaysi hodisaga asosan yuzaga keladi?
- A) Yorug'likning yutilishi
 - B) Yorug'likning sinishi
 - V) Yorug'likning sochilishi
 - S) Yorug'likning qaytishi
 - D) Yorug'likning to'la ichki qaytishi
337. Fotoapparat qachon va kim tomonidan ixtiro qilingan?
- A) 1610 yil, Galiley
 - B) 1643 yil, Nyuton
 - V) 1434 yil, Rumi
 - S) 1839 yil, Lui Dager
 - D) 1947 yil, Kurchatov
338. Ko'zgudan kaytgan yorug'lik nurini necha km. uzoqlikdan ko'rish mumkin?
- A) 10
 - B) 15
 - V) 20
 - S) 25
 - D) 30
339. Inson ko'zi spektrda nechtagacha rangni ajratishi mumkin?
- A) 160
 - B) 150
 - V) 140
 - S) 130
 - D) 120
340. Inson ko'zining ranglarni ajrata olmaslik kasali nima deb yuritiladi?
- A) Egoizm
 - B) Rentgenizm
 - V) Daltonizm

- S) Utopiya
- D) Travmatizm

341. Bir yil davomida Quyoshdan Yerga tushgan yorug'lik tufayli yerdan necha km^3 suv bug'lanadi?

- A) 100000
- B) 200000
- V) 300000
- S) 400000
- D) 500000

342. Qaysi planetaga Rim afsonalaridagi savdo xudosi nomi berilgan?

- A) Merkuriy
- B) Venera
- V) Mars
- S) Yupiter
- D) Saturn

343. Qaysi planetaga sevgi va go'zallik xudosi nomi berilgan?

- A) Merkuriy
- B) Venera
- V) Mars
- S) Yupiter
- D) Saturn

344. Qaysi planetaga urush xudosi nomi berilgan?

- A) Merkuriy
- B) Venera
- V) Mars
- S) Yupiter
- D) Saturn

345. Qaysi planetaga Oliy xudo nomi berilgan?

- A) Merkuriy
- B) Venera
- V) Mars
- S) Yupiter
- D) Saturn

346. Qaysi planetaga ekinlar va yer bilan ishlash xudosi nomi berilgan?

- A) Merkuriy
- B) Venera
- V) Mars
- S) Yupiter
- D) Saturn

347. Qaysi planetaga grek afsonasidagi osmon xudosi nomi berilgan?

- A) Merkuriy
- B) Venera
- V) Mars
- S) Yupiter
- D) Uran

348. Qaysi planetaga yer osti xudosi nomi berilgan?
A) Merkuriy
B) Venera
V) Mars
S) Yupiter
D) Pluton
349. Qaysi planetaga Rim afsonasidagi dengizlar xudosi nomi berilgan?
A) Merkuriy
B) Venera
V) Mars
S) Yupiter
D) Neptun
350. Birinchi radioteleskop qachon va kim tomonidan yaratilgan?
A) 1930 yil, Struve
B) 1934 yil, Kurchatov
V) 1936 yil, Reber
S) 1940 yil, Stoletov
D) 1942 yil, Bekkerel
351. Beruniy yaratgan globusning diametri necha metr bo'lgan?
A) 2
B) 3
V) 4
S) 5
D) 6
352. Oyning nuri Yerga taxminan necha sekundda yetib keladi?
A) 1
B) 1,5
V) 2
S) 2,5
D) 3
353. Quyoshning nuri Yerga necha minutga yetib keladi?
A) 7
B) 7,5
V) 8
S) 8,5
D) 9
354. Okean va dengizlardagi suv sathining o'zgarishiga sabab nima?
A) Okean va dengiz suvining Oy tortishi natijasida
B) Okean va dengiz suvining Quyosh tortishi natijasida
V) Okean va dengiz suvining Mars planetasi tortishi natijasida
S) Hamma javoblar to'g'ri
355. Beruniyning asosiy astronomik kuzatishlari kaysi shaxarda olib borilgan?
A) Xorazmda
B) Samarqandda
V) Bag'dodda

S) Nishopurda

D) Damashqda

356. Quyosh har sekundda necha million tonna massa yo'qotadi?

A) 2

B) 4

V) 6

S) 8

D) 10

357. «Ziji jadidi Ko'ragoniy» asarining muallifi kim?

A) Beruniy

B) Ibn Sino

V) Forobiy

S) Ulugbek

D) Koshiy

358. Atmosferaning «troposfera»sida atmosferaning necha % massasi jamlangan?

A) 20

B) 40

V) 60

S) 70

D) 80

359. Atmosferaning «stratosfera»sida atmosferaning necha % massasi jamlangan?

A) 20

B) 40

V) 60

S) 70

D) 80

360. Atmosferaning «mezosfera»sida atmosferaning necha % massasi jamlangan?

A) 0,20

B) 0,40

V) 0,60

S) 0,70

D) 0,30

361. Yer planetasidagi «Tinch» okeanining yer maydoni necha mln.kv.km.ga teng?

A) 120

B) 140

V) 160

S) 180

D) 200

362. Bosh meridian chizig'i shartli ravishda qaysi shahardan o'tgan?

A) Rim

B) Parij

V) London

S) Berlin

D) Madrid

363. Gidrosferadagi suvlarning necha % dunyo okeanlarida mujassamlashgan?

- A) 90,5
- B) 92,5
- V) 94,5
- S) 96,5
- D) 98,5

364. Jamolungma cho'qqisi qaysi mamlakat hududida joylashgan?

- A) Xitoy
- B) Hindiston
- V) Pokiston
- S) Nepal
- D) Shri-Lanka

365. Atmosfera bosimini o'lchovchi asbob nima deb aytiladi?

- A) Termometr
- B) Areometr
- V) Gigrometr
- S) Barometr
- D) Radar

366. Flyuger qanday asbob?

- A) Shamol tezligini o'lchaydigan
- B) Shamol yo'nalishini o'lchaydigan
- V) Namlikni o'lchaydigan
- S) Bug'lanishni o'lchaydigan
- D) Okean chuqurligin o'lchaydigan

367. Milodiy yil nimaga asoslanib hisoblaniladi?

- A) Rim papasi tug'ilgan yildan boshlab
- B) Pyotr 1 davridan boshlab
- V) Yu.Sezar tug'ilganidan boshlab
- S) Iso paygambar tug'ilganidan boshlab
- D) A.Makedonskiy tug'ilganidan boshlab.

368. Ma'lumki Quyosh va uning sitemasi galaktika yadrosi atrofida 250 km/s tezlik bilan aylanadi va yer hisobi bilan 230 million yil davomida bir marta to'la aylanadi. Paydo bo'lganidan to hozirga qadar Quyosh va uning sitemasi galaktika yadro atrofida necha marta aylangan?

- A) 10
- B) 15
- V) 20
- S) 25
- D) 30

369. Dunyodagi eng gigant reflektor-teleskop yordamida necha kilometr uzoqlikda yoqilgan shamni bemalol ko'rish mumkin?

- A) 10000
- B) 15000
- V) 20000
- S) 25000
- D) 30000

370. Infrakizil nurlarni kashf etgan olim nomini ayting?

- A) Gershel
- B) Struve
- V) Rentgen
- S) Kyuri
- D) Mandeshtam

371. Birinchi Nobel mukofotiga sazovor bo'lgan fizik olim nomini ayting?

- A) Bor
- B) Eynshteyn
- V) Rentgen
- S) Kurchatov
- D) Proxorov

372. Koinot paydo bo'lishiga sabab «Katta portlash» necha milliard yil oldin sodir bo'lgan?

- A) 5
- B) 10
- V) 15
- S) 20
- D) 25

373. Yulduzlararo fazoda yorug'lik nurlarining yutilishi mavjudligi qaysi olim tomonidan aniqlangan?

- A) Struve
- B) Kepler
- V) Gershel
- S) Belopolskiy
- D) Eynshteyn

374. Dunyoda birinchi bo'lib Vega yulduzigacha bo'lgan masofani aniqlagan olim kim?

- A) Struve
- B) Kepler
- V) Gershel
- S) Belopolskiy
- D) Eynshteyn

375. Juda kuchli sinxron radionurlanishi bilan ajralib turadigan galaktikalar qanday nom bilan ataladi?

- A) Kvazarlar
- B) Kvaziyulduzlar
- V) Karliklar
- S) Radiogalaktikalar
- D) Gigant galaktikalar

376. Kuzatiladigan barcha galaktikalar va ularning to'dalari qanday nomda ataladi?

- A) Radiogalaktika
- B) Maxalliy galaktika
- V) Metagalaktika
- S) Koinot

D) Galaktika tudasi.

377. Koinotning kengayishi mumkinligi haqidagi fikr quyidagi qaysi olimga tegishli?

- A) Fridman
- B) Xabbl
- V) Eynshteyn
- S) Galiley
- D) Struve

378. Koinotning kengayishi qanday fizik kattalik bilan izohlanadi?

- A) Koinot temperaturasi bilan
- B) Koinot zichligi bilan
- V) Koinotdagi bosim bilan
- S) Koinot kimyoviy tarkibi bilan
- D) Koinot massasi bilan

379. Qaysi planetaning siqiligi eng katta?

- A) Uran
- B) Neptun
- V) Yupiter
- S) Saturn
- D) Mars

380. Quyosh sistemasi qo'shni yulduzlarga nisbatan qanday (km/s) tezlikda harakatlanadi?

- A) 10
- B) 15
- V) 20
- S) 25
- D) 30

381. Hulkar yulduz to'dasi qanday yulduzlar to'dasiga mansub?

- A) Sharsimon yulduz to'dasiga
- B) Tarqoq yulduz to'dasiga
- V) Gigant yulduz to'dasiga
- S) Karlik yulduz to'dasiga
- D) Qaynok yulduz to'dasiga

382. Giad yulduz to'dasi qanday yulduzlar to'dasiga mansub?

- A) Sharsimon yulduz to'dasiga
- B) Tarkok yulduz to'dasiga
- V) Gigant yulduz to'dasiga
- S) Karlik yulduz to'dasiga
- D) Qaynok yulduz to'dasiga

383. 11-yulduz kattaligiga ega bo'lgan yulduzlar soni nechta?

- A) 1 mln
- B) 2 mln
- V) 3 mln
- S) 4 mln
- D) 5 mln

384. 6-yulduz kattaligiga ega bo'lgan yulduzlar soni nechta?

A) 2000

B) 3000

V) 4000

S) 5000

D) 6000

385. Kometa qachon ravshan va dumi uzun bo'lib ko'rinadi?

A) Quyoshdan uzoqlashganda

B) Quyoshga yaqinlashganda

V) Quyosh sistemasini tark etayotganda

S) Planetalarga yaqinlashganda

D) Kometa bilan to'qnashganda

386. Amerikaning Arizona shtatidagi eng katta krater qachon paydo bo'lgan?

A) 2000 yil oldin

B) 3000 yil oldin

V) 4000 yil oldin

S) 5000 yil oldin

D) 6000 yil oldin

387. Katta planetalar atrofida halkalar mavjudligi haqidagi fikr kimga tegishli?

A) Vsexsvyatskiy

B) Belopolskiy

V) Gershel

S) Struve

D) Xabbl

388. Oyning yerdan ko'rinmaydigan yarim sharining fotosurati qachon olindi?

A) 1957

B) 1958

V) 1959

S) 1960

D) 1961

389. «Magnit bo'ron» qachon sodir bo'ladi?

A) Kuyoshdagi chaknashlar natijasida korpuskulyar oqimning yer magnit maydonini to'liqlantirishi oqibatida

B) Yer atmosferasida temperaturaning ortishi natijasida

V) Yer atmosferasida bosimning ortishi natijasida

S) Yer atmosferasida bug'lanish ortishi natijasida

D) Quyosh yerga eng yaqin masofada bo'lganda

390. «Qutb yog'dusi» yer sirtidan necha kilometr balandlikda sodir bo'ladi?

A) 50-1000

B) 60-1000

V) 70-1000

S) 80-1000

D) 90-1000

391. Yuzalar qonuni qaysi olimga tegishli?

A) Nyuton

- B) Kepler
- V) Stefan-Bolsman
- S) Malyus
- D) Kulon

392. Yoritkichlarning balandligi va azimuti qanday asboblarda o'lchaniladi?

- A) Teleskop
- B) Uglomer
- V) Teodolit
- S) Fotometr
- D) Spektrometr

393. Teleskop obyektivi yig'adigan energiya nimaga bog'liq?

- A) Teleskop okulyarining o'lchamiga
- B) Teleskop obyektivining o'lchamiga
- V) Teleskop obyektivining qalinligiga
- S) Teleskop okulyarining qalinligiga
- D) Hamma javoblar to'g'ri

394. Refraktor-teleskopda nurlar obyektivdan qanday o'tadi?

- A) Sinib o'tadi
- B) Sinmaydi, yutiladi
- V) Sinmaydi, sochiladi
- S) O'tmaydi, qaytadi
- D) O'tmaydi, sinadi

395. Reflektor-teleskopda nurlar obyektivdan qanday o'tadi?

- A) Sinib utadi
- B) Sinmaydi, yutiladi
- V) Sinmaydi, sochiladi
- S) Utmaydi, kaytadi
- D) Utmaydi, sinadi

396. Menisk sistema deb ataladigan teleskop istemasining ixtirochisi kim?

- A) Galiley
- B) Belopolskiy
- V) Struve
- S) Maksutov
- D) Ambarsumyan

397. Obyektivining diametri 102 sm. bo'lgan eng yirik refraktor-teleskop qayerda yaratilgan?

- A) Rossiyada
- B) Amerikada
- V) Angliyada
- S) Germaniyada
- D) Fransiyada

398. Yoritkichlarning balandliklari necha gradus burchak oralig'ida o'lchanadi?

- A) 0-45
- B) 0-90
- V) 0-180

- S) 0-360
- D) 90-180

399. Azimut necha gradus burchak oralig'ida o'lchanadi?

- A) 0-45
- B) 0-90
- V) 0-180
- S) 0-360
- D) 90-180

400. Normal ko'z uchun «gorizont» radiusi necha kilometr?

- A) 5
- B) 6
- V) 7
- S) 8
- D) 9

401. Meteoritlarning yoshi qanday aniqlanadi?

- A) Undagi radioaktiv element va qo'rgoshin miqdoriga karab
- B) Undagi temir miqdoriga qarab
- V) Undagi radioaktiv element va temir miqdoriga karab
- S) Undagi granit moddasi miqdoriga karab
- D) Undagi geliy elementi miqdoriga karab

402. Eng yirik refraktor-teleskop obyektivining fokus masofasi necha metr?

- A) 19,4
- B) 20,4
- V) 21,4
- S) 22,4
- D) 23,4

403. Eng yirik reflektor-teleskop obyektivining fokus masofasi necha metr?

- A) 24
- B) 26
- V) 28
- S) 30
- D) 32

404. Eng yirik reflektor-teleskop dengiz sathidan necha metr balandlikda o'rnatilgan?

- A) 2030
- B) 2050
- V) 2070
- S) 2090
- D) 2100

405. Eng yirik reflektor-teleskopning massasi necha tonna?

- A) 650
- B) 700
- V) 750
- S) 800
- D) 850

406. Hozirda yoritkichlarning ravshanligini aniqlashda nimadan foydalaniladi?

A) Termoelementdan

B) Fotoelementdan

V) Termodatchikdan

S) Lyuksmetrdan

D) Mikroampermetrdan

407. Quyoshning ko'zga ko'rinadigan sirti nima deb aytiladi?

A) Quyosh toji

B) Xromosfera

V) Fotosfera

S) Protuberans

408. Hr sekundda Quyosh sirtidan nurlanayotgan neytrino soni nechta?

A) 2×10^{23}

B) 3×10^{23}

V) 4×10^{23}

S) 5×10^{23}

D) 6×10^{23}

409. Yer sirtining har 1 m^2 ga bir sekundda tushayotgan neytrinolar soni nechta?

A) 7×10^{14}

B) 8×10^{14}

V) 9×10^{14}

S) 6×10^{14}

D) 5×10^{14}

410. Yorug' kometalarning bosh qismi diametri necha kilometr?

A) 2000

B) 20000

V) 200000

S) 2000000

D) 200

411. Toshli meteoritlar tarkibida eng ko'p tarqalgan element nomini ayting?

A) Kislrod

B) Kremniy

V) Temir

S) Magniy

D) Rux

412. Toshli-temirli meteoritlar tarkibida eng ko'p tarqalgan element nomini ayting?

A) Kislrod

B) Kremniy

V) Temir

S) Magniy

D) Rux

413. Temirli meteoritlar tarkibida eng ko'p tarqalgan element nomini ayting?

A) Kislrod

B) Kremniy

V) Temir

S) Magniy

D) Rux

414. Ma'lumki planetalar ichida zichligi eng kattasi Yer planetasidir. Yerdan keyingi 2-o'rinda qaysi planeta turadi?

A) Merkuriy

B) Venera

V) Mars

S) Uran

D) Neptun

415. Ma'lumki planetalar ichida zichligi eng kattasi yer planetasidir, keyingi 3-o'rinda qaysi planeta turadi?

A) Merkuriy

B) Venera

V) Mars

S) Uran

D) Neptun

416. Xalqaro kelishuvga muvofiq qaysi planetadagi kraterlarga gumanitar fanlar va san'at namoyandalarining nomi berilgan?

A) Merkuriy

B) Venera

V) Mars

S) Uran

D) Neptun

417. Xalqaro kelishuvga muvofiq qaysi planetadagi kraterlarga dunyoning mashhur ayollarining nomi berilgan?

A) Merkuriy

B) Venera

V) Mars

S) Uran

D) Neptun

418. Xalqaro kelishuvga muvofiq qaysi osmon jismidagi kraterlarga dunyo kosmonavtlarning nomi berilgan?

A) Merkuriy

B) Venera

V) Mars

S) Oy

D) Fobos

419. Qaysi planeta sutkasining davomiyligi yer sutkasi davomiyligiga yaqin?

A) Merkuriy

B) Venera

V) Mars

S) Uran

D) Neptun

420. Mars planetasida o'rtacha yillik temperatura necha $t^{\circ}\text{S}$ ga teng?

A) -70

- B) –80
- V) –90
- S) –100
- D) –110

421. Yupiter planetasi Yer planetasiga nisbatan Quyoshdan necha marta kam yorug'lik oladi?

- A) 27
- B) 37
- V) 47
- S) 57
- D) 67

422. Yupiterning Io, Evropa, Ganimed va Kallisto tabiiy yo'ldoshlarini kim kashf etgan?

- A) Galiley
- B) Ryomer
- V) Kopernik
- S) Nyuton
- D) Kepler

423. Quyidagi qaysi tabiiy yo'ldoshning o'lchami Merkuriy planetasi o'lchamiga teng?

- A) Oy
- B) Fobos
- V) Deymos
- S) Triton
- D) Kallisto

424. Sentavr (alfasi) yulduzigacha bo'lgan masofa necha astronomik birlikka teng?

- A) 275000
- B) 265000
- V) 285000
- S) 255000
- D) 295000

425. Metagalaktikadagi noto'g'ri shakldagi galaktikalar umumiy galaktikalar sonining necha %ni tashkil etadi?

- A) 5
- B) 10
- V) 20
- S) 25
- D) 30

426. Metagalaktikaning radiusi necha metr?

- A) $1,24 \times 10^{26}$
- B) $1,25 \times 10^{26}$
- V) $1,26 \times 10^{26}$
- S) $1,27 \times 10^{26}$
- D) $1,28 \times 10^{26}$

427. Xabbl doimiysi nechaga teng?

- A) 75 km/s Mpk
- B) 105 km/s Mpk
- V) 135 km/s Mpk
- S) 165 km/s Mpk
- D) 195 km/s Mpk

428. Metagalaktikaning massasi necha kg?

- A) 2×10^{41}
- B) 3×10^{41}
- V) 4×10^{41}
- S) 5×10^{41}
- D) 6×10^{41}

429. Quyosh sistemasi, yulduzlar va galaktikalarning kelib chiqishi hamda rivojlanishini o'rganuvchi fan nomini ayting?

- A) Kosmogoniya
- B) Kosmologiya
- V) Kosmonavtika
- S) Kosmokimyo
- D) Osmon mexanikasi

430. Koinotda galaktikalarning taqsimlanishi, harakati, tuzilishi va rivojlanishini o'rganuvchi fan nomini ayting?

- A) Kosmogoniya
- B) Kosmologiya
- V) Kosmonavtika
- S) Kosmokimyo
- D) Osmon mexanikasi

431. Osmon jismlarining tarkibini o'rganuvchi fan nomini ayting?

- A) Kosmogoniya
- B) Kosmologiya
- V) Kosmonavtika
- S) Kosmokimyo
- D) Osmon mexanikasi

432. Yer atmosferasida kislorod elementining massa ulushi necha %?

- A) 23
- B) 23,1
- V) 23,2
- S) 23,3
- D) 23,4

433. «Xabbl» kosmik teleskopi nechanchi yilda va yerdan qanday balandlikda o'rnatilgan?

- A) 1990 yil, 500 km
- B) 1990 yil, 600 km
- V) 1990 yil, 700 km
- S) 1990 yil, 800 km
- D) 1990 yil, 900 km

434. Maydanak baland-tog' observatoriyasi dengiz sathidan necha metr balandlikda?

A) 2300

B) 2400

V) 2500

S) 2600

D) 2700

435. Yer aylanish ukining orbita tekisligiga og'maligi necha gradus?

A) 20,5

B) 21,5

V) 22,5

S) 23,5

D) 24,5

436. Pluton planetasining o'lchami necha km?

A) 2000

B) 2100

V) 2200

S) 2300

D) 2400

437. Yuqori energiyali gamma nurlanish qaysi temperaturaga mos keladi?

A) 3000 °S

B) 4000 °S

V) 5000 °S

S) 6000 °S

A) 7000 °S

438. Nima uchun Antarktidada havo issiq bo'lsa-da, muz va qorlar erimaydi?

A) Kor va muz kelayotgan yoruglikning 90%ni kaytaradi

B) Kelayotgan yoruglik nuri kuprok sochiladi

V) Kelayotgan yoruglik nuri kuprok yutiladi

S) Ozon katlamining kalinligi katta

D) Ozon katlami kalinligi kichik

439. Termometrning ixtirochisi kim?

A) selsiy

B) Reomyur

V) Kelvin

S) Farengeyt

D) Laplas

440. Shamol tezligini o'lchovchi asbob nomini ayting?

A) Areometr

B) Barometr

V) Anemometr

S) Teodolit

D) Kompas

441. Qaysi planetani «qizil» planeta deb atashadi?

A) Merkuriy

B) Venera

V) Mars

S) Uran

D) Neptun

442. Uran planetasi qachon va kim tomonidan topilgan?

A) 1781 yil, Gershel

B) 1617 yil, Galiley

V) 1634 yil, Nyuton

S) 1876 yil, Struve

D) 1645 yil, Kepler

443. Quyosh tutilishini kutib o'tirmasdan, Quyosh tojini suratga olish asbobi nomini ayting?

A) Spektrograf

B) Spektrogelioskop

V) Spektrometr

S) Koronograf

D) Radioteleskop

444. Qaysi planetalar o'z o'qi atrofida teskari, ya'ni Sharkdan G'arbga aylanadi?

A) Merkuriy va Venera

B) Venera va Uran

V) Uran va Merkuriy

S) Venera va Mars

D) Uran va Mars

445. Ozon qatlamini yemirilishiga olib keluvchi manbalar nomini ko'rsating

A) Is gazi

B) Ammiak birikmalari

V) Xlorli va ftorli uglevodorodlar

S) Karbonat angidrid gazi

D) Tutun va changlar

446. Yer planetasidagi eng baland tog' nomini ayting va uning balandligi qancha?

A) Himolay, 8848 m

B) Mauna Kea, 9100 m

S) Makkinli, (450 m

S) Kilimanjaro, 9400 m

D) Akonkagua, 9470 m

447. Nil daryosi ustida qurilgan suv o'lchagich (Nilometr) inshooti muallifi kim?

A) Xorazmiy

B) Beruniy

V) Farg'oniy

S) U.Xayyom

D) Xo'jandiy

448. Yevropada Altraganus nomi bilan mashhur olim nomini ayting?

A) Xorazmiy

B) Beruniy

V) Fargoniy

S) U.Xayyom

D) Xo'jandiy

449. «Al–Muallim as-soniy» nomi qaysi olimga tegishli?

A) Xorazmiy

B) Beruniy

V) Fargoniy

S) Forobiy

D) Xujandiy

450. Oy sirtini birinchi bo'lib o'rgangan olim nomini ayting?

A) Xorazmiy

B) Beruniy

V) Fargoniy

S) Forobiy

D) Galiley

451. Koinotga birinchi marta raketa nechanchi yilda uchirilgan?

A) 1913

B) 1923

V) 1933

S) 1943

D) 1953

452. Respublikamizdagi eng yirik hisoblangan va O'zbekiston Milliy Universitetida saqlanayotgan globusning diametri necha metr?

A) 1

B) 2

V) 3

S) 4

D) 5

453. Samarqanddagi Ulug'bek rasadxonasida nechta yulduz o'rganilgan?

A) 1016

B) 1017

V) 1018

S) 1019

D) 1020

454. Nechanchi yilda Uzbekiston Respublikasi Prezidenti Farmoni bilan Xorazm Ma'mun Akademiyasi qayta tashkil etildi?

A) 1995

B) 1996

V) 1997

S) 1998

D) 1999

455. Ma'lumki Osmon 88ta yulduz turkumiga bo'lingan bo'lib, nomlangan. Yulduz turkumlari nechtasining nomi grek afsonalari bilan bog'liq?

A) 41

B) 43

V) 45

S) 47

D) 49

456. Selsiy shkalasida temperatura 0dan 100 gacha bulgan diapazonda o'lchanadi, Farengeyt shkalasining diapazoni qanday?

A) 10-220

B) 32-212

V) 42-202

S) 20-220

D) 30-230

457. Inson ko'zi to'lkin uzunligi necha Angestrum bo'lgan yorug'lik nurlarini ko'radi?

A) 3800-8000

B) 3600-8200

V) 3400-8400

S) 3200-8600

D) 3000-8800

458. Dunyodagi eng yirik refraktor-teleskop kim tomonidan yaratilgan?

A) A.Klark

B) B.Ioannisiani

V) V.Gershel

S) G.Galiley

D) I.Nyuton

459. Dunyodagi eng yirik reflektor-teleskop kim tomonidan yaratilgan?

A) A.Klark

B) B.Ioannisiani

V) V.Gershel

S) G.Galiley

D) I.Nyuton

460. Kosmik radionurlanish birinchi bo'lib kim tomonidan kashf etilgan?

A) A.Klark

B) G.Ryober

V) V.Gershel

S) K.YAnskiy

D) I.Nyuton

461. Pogson formulasi yordamida nimani aniqlash mumkin?

A) Yoritkichlarning absolyut yulduz kattaligini

B) Yoritkichlarning yulduz kattaligini

V) Yoritkichlarning o'lchamini

S) Yoritkichlarning balandligini

D) Yoritkichlarning temperaturasini

462. Vinn doimiysining qiymati nechaga teng?

A) $2,9 \times 10^7$ (AxK)

B) $2,8 \times 10^7$ (AxK)

V) $2,7 \times 10^7$ (AxK)

S) $2,6 \times 10^7$ (AxK)

D) $2,5 \times 10^7$ (AxK)

463. Titsius-Bode koidasi uchun to'g'ri yozilgan formulani ko'rsating?

A) $A = 0,3 \times N + 0,4$

B) $A = 0,3 \times N + 0,5$

V) $A = 0,3 \times N + 0,6$

S) $A = 0,3 \times N + 0,7$

D) $A = 0,3 \times N + 0,8$

464. Yer planetasidagi (Arizona shtatidagi) eng katta krater chuqurligi necha metr?

A) 154

B) 164

V) 174

S) 184

D) 194

465. Yer planetasidagi (Arizona shtatidagi) eng katta krater diametri necha metr?

A) 1007

B) 1107

V) 1207

S) 1307

D) 1407

466. Koinotdagi qaysi osmon jismining zichligi eng katta?

A) Pulsarlarning

B) Neytron yulduzlarning

V) Planetalarning

S) Karlik yulduzlarning

D) sefeidlarning

467. Ellips shaklidagi galaktikalar umumiy galaktikalarning necha %ni tashkil etadi?

A) 5

B) 10

V) 15

S) 20

D) 25

468. Linza shaklidagi galaktikalar umumiy galaktikalarning necha %ni tashkil etadi?

A) 5

B) 10

V) 15

S) 20

D) 25

469. Spektral analizning kashf etilishi kandy fanning paydo bulishiga asos buldi?

A) Kosmonavtika

B) Kosmogoniya

V) Kosmologiya

S) Astrofizika

D) Kosmokimy

470. Tortishish maydonida kosmik apparatning passiv harakati qanday harakat bo'ladi?

- A) Ilgarilanma
- B) Aylanma
- V) Keplercha
- S) Tebranma
- D) Sekinlanuvchan

471. Siolkovskiy va Korolyov nomlari qaysi osmon jismidagi kraterlarga berilgan?

- A) Venera
- B) Oy
- V) Mars
- S) Merkuriy
- D) Uran

472. Merkuriyning zichligi necha (kg/m^3)ga teng?

- A) 5440
- B) 5200
- V) 3900
- S) 700
- D) 1500

473. Veneraning zichligi necha (kg/m^3)ga teng?

- A) 5440
- B) 5200
- V) 3900
- S) 700
- D) 1500

474. Marsning zichligi necha (kg/m^3)ga teng?

- A) 5440
- B) 5200
- V) 3900
- S) 700
- D) 1500

475. Saturnning zichligi necha (kg/m^3)ga teng?

- A) 5440
- B) 5200
- V) 3900
- S) 700
- D) 1500

476. Neptunning zichligi necha (kg/m^3)ga teng?

- A) 5440
- B) 5200
- V) 3900
- S) 700
- D) 1500

477. Plutonning zichligi necha (kg/m^3)ga teng?

- A) 5440

B) 5200

V) 3900

S) 900

D) 1500

478. Merkuriy planetasining ekvatorial radiusi necha km?

A) 2439

B) 6051

V) 3394

S) 71400

D) 60000

479. Pluton planetasining ekvatorial radiusi necha km?

A) 2439

B) 1500

V) 3394

S) 71400

D) 60000

. 480. Venera planetasining ekvatorial radiusi necha km?

A) 2439

B) 6051

V) 3394

S) 71400

D) 60000

. 481. Mars planetasining ekvatorial radiusi necha km?

A) 2439

B) 6051

V) 3394

S) 71400

D) 60000

. 482. YU piter planetasining ekvatorial radiusi necha km?

A) 2439

B) 6051

V) 3394

S) 71400

D) 60000

. 483. Saturn planetasining ekvatorial radiusi necha km?

A) 2439

B) 6051

V) 3394

S) 71400

D) 60000

. 484. Uran planetasining ekvatorial radiusi necha km?

A) 26000

B) 6051

V) 3394

S) 71400

- D) 60000
485. Neptun planetasining ekvatorial radiusi necha km?
- A) 26000
B) 25000
V) 3394
S) 71400
D) 60000
486. Merkuriyda erkin tushish tezlanishi necha m/s^2 ?
- A) 3,72
B) 8,72
V) 25,87
S) 11,46
D) 10,09
487. Venerada erkin tushish tezlanishi necha m/s^2 ?
- A) 3,72
B) 8,72
V) 25,87
S) 11,46
D) 10,09
488. Marsda erkin tushish tezlanishi necha m/s^2 ?
- A) 3,72
B) 8,72
V) 25,87
S) 11,46
D) 10,09
489. YUjupiterda erkin tushish tezlanishi necha m/s^2 ?
- A) 3,72
B) 8,72
V) 25,87
S) 11,46
D) 10,09
490. Saturnda erkin tushish tezlanishi necha m/s^2 ?
- A) 3,72
B) 8,72
V) 25,87
S) 11,46
D) 10,09
491. Uranda erkin tushish tezlanishi necha m/s^2 ?
- A) 3,72
B) 8,72
V) 25,87
S) 11,46
D) 10,09
492. Neptunda erkin tushish tezlanishi necha m/s^2 ?
- A) 14,7

- B) 8,72
- V) 25,87
- S) 11,46
- D) 10,09

493. Plutonda erkin tushish tezlanishi necha m/s^2 ?

- A) 3,72
- B) 7,94
- V) 25,87
- S) 11,46
- D) 10,09

494. Venera planetasining orbital tezligi necha km/s .ga teng?

- A) 35
- B) 24,1
- V) 12,8
- S) 9,7
- D) 6,8

495. Mars planetasining orbital tezligi necha km/s .ga teng?

- A) 35
- B) 24,1
- V) 12,8
- S) 9,7
- D) 6,8

496. YUjupiter planetasining orbital tezligi necha km/s .ga teng?

- A) 35
- B) 24,1
- V) 12,8
- S) 9,7
- D) 6,8

497. Saturn planetasining orbital tezligi necha km/s .ga teng?

- A) 35
- B) 24,1
- V) 12,8
- S) 9,7
- D) 6,8

498. Uran planetasining orbital tezligi necha km/s .ga teng?

- A) 35
- B) 24,1
- V) 12,8
- S) 9,7
- D) 6,8

499. Neptun planetasining orbital tezligi necha km/s .ga teng?

- A) 5,5
- B) 24,1
- V) 12,8
- S) 9,7

D) 6,8

500. Pluton planetasining orbital tezligi necha km/s.ga teng?

A) 35

B) 24,1

V) 4,8

S) 9,7

D) 6,8

TEST JAVOBLARI

№	Javoblar	№	Javoblar	№	Javoblar
1	V	33	B	65	D
2	S	34	B	66	B
3	A	35	B	67	V
4	V	36	B	68	B
5	V	37	A	69	A
6	S	38	S	70	A
7	V	39	V	71	V
8	S	40	V	72	V
9	D	41	S	73	S
10	A	42	S	74	V
11	B	43	V	75	V
12	V	44	S	76	S
13	S	45	V	77	V
14	D	46	S	78	D
15	B	47	A	79	V
16	S	48	V	80	V
17	B	49	V	81	V
18	S	50	A	82	D
19	V	51	S	83	D
20	A	52	B	84	S
21	V	53	A	85	A
22	V	54	A	86	B
23	A	55	S	87	V
24	A	56	S	88	A
25	A	57	S	89	S
26	A	58	V	90	D
27	S	59	S	91	B
28	V	60	A	92	D
29	V	61	B	93	V
30	V	62	D	94	V
31	V	63	V	95	A
32	V	64	B	96	D

№	Javoblar	№	Javoblar	№	Javoblar
97	A	130	A	163	S
98	B	131	A	164	S
99	B	132	A	165	B
100	V	133	V	166	D
101	V	134	S	167	B
102	D	135	A	168	V
103	A	136	V	169	A
104	V	137	D	170	V
105	B	138	D	171	S
106	S	139	S	172	S
107	B	140	S	173	V
108	B	141	D	174	A
109	B	142	V	175	B
110	D	143	B	176	A
111	V	144	V	177	V
112	S	145	V	178	A
113	D	146	S	179	B
114	V	147	V	180	A
115	S	148	V	181	S
116	B	149	V	182	V
117	V	150	A	183	V
118	A	151	A	184	S
119	V	152	S	185	D
120	A	153	V	186	V
121	A	154	S	187	S
122	V	155	A	188	A
123	B	156	B	189	A
124	V	157	A	190	B
125	A	158	D	191	V
126	A	159	V	192	A
127	A	160	D	193	B
128	A	161	V	194	S
129	A	162	B	195	B

№	Javoblar	№	Javoblar	№	Javoblar
196	V	229	S	262	A
197	S	230	B	263	D
198	A	231	S	264	D
199	V	232	S	265	S A
200	B	233	A	266	D
201	B	234	S	267	D
202	B	235	D	268	D
203	B	236	D	269	-
204	-	237	V	270	D
205	V	238	B	271	B
206	S	239	B	272	V
207	V	240	B	273	A
208	S	241	A	274	V
209	V	242	V	275	B
210	V	243	A	276	B
211	D	244	V	277	V
212	S	245	S	278	B
213	V	246	B	279	D
214	B	247	D	280	V
215	D	248	B	281	S
216	S	249	B	282	-
217	S	250	B	283	V
218	B	251	V	284	V
219	S	252	A	285	V
220	A	253	V	286	V
221	S	254	V	287	A
222	D	255	A	288	V
223	S	256	A	289	S
224	-	257	V	290	B
225	D	258	V	291	D
226	V	259	B	292	V
227	B	260	A	293	V
228	D	261	A	294	A

295	A	329	S	363	S
296	A	330	-	364	S
297	S	331	A	365	S
298	A	332	V	366	B
299	V	333	S	367	S
300	S	334	A	368	V
301	D	335	V	369	S
302	A	336	D	370	A
303	A	337	S	371	V
304	V	338	D	372	V
305	D	339	A	373	S
306	S	340	V	374	A
307	B	341	D	375	S
308	A	342	A	376	S
309	S	343	B	377	A
310	A	344	V	378	B
311	V	345	S	379	S
312	A	346	D	380	V
313	A	347	D	381	B
314	B	348	D	382	B
315	A	349	D	383	A
316	B	350	V	384	D
317	V	351	S	385	B
318	V	352	B	386	S
319	V	353	S	387	A
320	A	354	A	388	V
321	A	355	A	389	A
322	A	356	B	390	S
323	A	357	S	391	B
324	S	358	D	392	V
325	D	359	A	393	B
326	S	360	D	394	A
327	B	361	S	395	S
328	S	362	V	396	S

397	B	431	S	465	V
398	B	432	B	466	B
399	S	433	B	467	D
400	V	434	S	468	S
401	A	435	S	469	S
402	A	436	S	470	V
403	A	437	A	471	B
404	V	438	A	472	A
405	D	439	S	473	B
406	B	440	V	474	V
407	V	441	V	475	S
408	A	442	A	476	D
409	A	443	S	477	S
410	S	444	B	478	A
411	A	445	V	479	B
412	V	446	B	480	B
413	V	447	V	481	V
414	A	448	V	482	S
415	B	449	S	483	D
416	A	450	D	484	A
417	B	451	V	485	B
418	S	452	B	486	A
419	V	453	V	487	B
420	A	454	V	488	A
421	A	455	S	489	V
422	A	456	B	490	S
423	D	457	A	491	D
424	A	458	A	492	A
425	A	459	B	493	B
426	A	460	S	494	A
427	A	461	B	495	B
428	A	462	A	496	V
429	A	463	A	497	S
430	B	464	V	498	D

499	A				
500	V				

F O Y D A L A N I L G A N A D A B I Y O T L A R

1. B.A.Voronsov-Velyaminov «Astronomiya» Toshkent. O'qituvchi 1987-yil.
2. A.V.Byalko «Yer bizning planeta» Moskva. Prosvesheniye 1985-yil.
3. «Mo'jiza kitob» Toshkent. 2001-yil, 1-tom.
4. «Mo'jiza kitob» Toshkent. 2001-yil, 2-tom.
5. «Mo'jiza kitob» Toshkent. 2001-yil, 3-tom.
6. «Milliy ensiklopediya» Toshkent. 2004-yil 7-tom.
7. A.S.Enoxovich «Spravochnik po fizike» Moskva. 1990-yil.
8. M.Mamadazimov «Astronomiya» Toshkent. 2003-yil.
9. M.M.Dagayev, V.M.Charugin «Astrofizika» Moskva. 1998-yil.
10. Internet tarmog'i xabarlari.
11. B.A.Voronsov-Velyaminov, M.M.Dagayev va boshqalar. «O'rta maktablarda astronomiya o'qitish metodikasi» Toshkent. O'qituvchi 1991-yil.
12. B.F.Izbosarov, O.R.Ochilov, I.R.Kamolov. «Astronomiyadan ma'lumotnoma». Navoiy. 2005-yil.
13. A.D.Marlenskiy. «Osnovi kosmonavtiki» Fakultativniy kurs. Moskva. Prosvesheniye 1985-yil.

